

221312
2.4.

ՏԵՐԵՐ ԱՊՈ
ԽԱԻՑՅ
ԼՇԱՋԵՑԵԱԼ ՄԵՐԲՈՅՆ
ԵՎՔՐԵՄԻ ԽՈՎԵՐԻՆ ա
սորտոյ:

Ա՛ւ այլ ոմանց նբյ՝
Ապրդապետաց
Տըպեցեալ՝ հրամա
նաւ ածաբան պատ
ըիարդի տն ՈՎՀԱՆ
նու է

Խալքի ամք գ թի.

ՅԱՅԱ

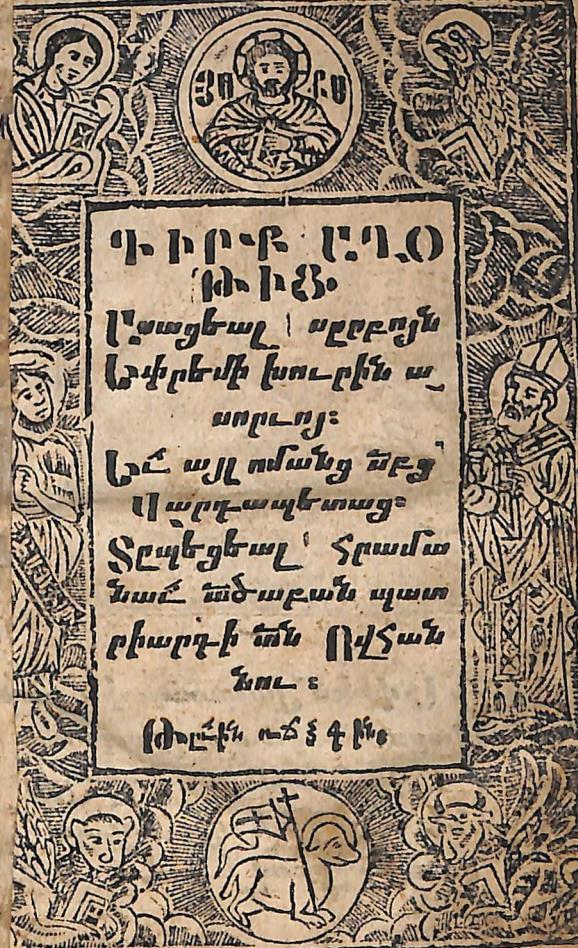
ԳԻՐԱՐ ԱՊՈ

ԽԱԻՑՅ

ԼՇԱՋԵՑԵԱԼ ՄԵՐԲՈՅՆ
ԵՎՔՐԵՄԻ ԽՈՎԵՐԻՆ ա
սորտոյ:

Ա՛ւ այլ ոմանց նբյ՝
Ապրդապետաց
Տըպեցեալ՝ հրամա
նաւ ածաբան պատ
ըիարդի տն ՈՎՀԱՆ
նու է

Խալքի ամք գ թի.

ՏԵՐԵՐ ԱՊՈ
ԽԱԻՑՅ
ԼՇԱՋԵՑԵԱԼ ՄԵՐԲՈՅՆ
ԵՎՔՐԵՄԻ ԽՈՎԵՐԻՆ ա
սորտոյ:

* ԱՐԵՆ ԱՎՐԵՄ յանապատին աղօ
թե. ըզվարս անձին այլոց նպատակ
յօրինէ . համանըման եզիային
սնուցանէ . շարժէ զշքմունս հո
գոռվ սրբով ևասէ:

Աշուք

* Լ. Կայ զրունոր նին Տակետ Խուրին ասս
բոյ առաջետ Խոռ Ընդ այ: Լ:

Ես նոր ըզտառապանս իմ և
զցաւս հոգւոյ իմայ բազմա
մ-ղիս . դարձ ներեա և՝ ի
քեզ առաջնորդեա . որ ասացեր
դարձարուք առիս . և ես դառ
նամ առ ձեզ:

2 Անձ լքելոյս ողորմեա . ինձ եղիե-
լոյս օդնեա . ինձ խաւարելոյս ճա-
ռագայթեա . ինձ մոլորելոյս ա-
ռաջնորդեա . ինձ խաւարելոյս ճա-
ռագայթեա . որ լի եմ մ-ղօք ևան
թիւ յանցանօք . և՝ իյործանս անօ-
րէնութե տարաբերեալ ծփիմէ
3 Ո՞նդ պետրոսին ձեռն արկեա . դո
չեմ ո՞նդ մաքսաւորն արդարանալ:
4 Ծնորչեա ո՞նդ զաւազակին՝ բաց
ինձ զդուռն կենաց Ճանապարհին
և մ-ծ արքունական առագաստին:

3

Ու

5 | Ա յ լ ի ս որ ք մ ե ծ ութ ե և ի մ ա ս տ ու
թ ե կ ա լ զ ը մ բ ո ն ե ա լ ս ո ր ի ս ո ր ս
ծ ո վ ու ն ա ն կ ե ա լ ե մ մ ե ղ օ ք զ ե ր ծ ո
ե ղ օ ր ա ց ո զ ի ս ա ռ ն ե լ զ կ ա մ մ ք ո , ս ը
գ ա լ և լ ա շ ի տ ո ւ ն է և ի դ ի շ ե ր ի զ ա մ
ա ն օ ր է ն ո ւ թ ի և զ չ ե ղ գ ո ւ թ ի ս ի մ :
6 | Ա յ լ զ ը ի ւ ր դ կ ե ն դ ա ն ո ւ թ ե ա ր բ ո
զ ա ր ա ւ հ ո դ ի ս ի մ յ ա ռ ա տ ա բ ո ւ ղ ի ս
վ տ ա կ է ք ո ւ մ մ է . ո ր պ ա ք ս ե ա լ տ ո չ ո
ր ի մ ի բ ա զ ո ւ մ ա ն օ ր է ն ո ւ ե ց ի մ ո ց .
ի թ ե ա ի ք ա ր ա ց ե ա լ ս ի ր ա ի մ . և չ ա ն
ի ն ձ ա ր տ ա ս ո ւ ս ա պ ա շ ի ս ա ր ո ւ թ ե :
7 | Պ ա ն ձ դ ա մ բ ա ր ո ւ ե ց շ ն ո ր յ ե ա
ի ն ձ դ ա ն կ ի մ ի ո յ չ ա փ ի բ ա զ ո ւ մ ք ո
ա ռ ա ս տ բ ա ր ե ա ց դ ո ր չ ա ր ա չ ա ր ե մ
ա ղ ք ա տ ա ց ե ա լ և մ ե ր կ ա ց ե ա լ զ գ ե ց ո
և կ ե ր ա կ ր ե ա զ ի ս ա ր տ ա ս ո ւ օ ք ա
պ ա շ ի ս ա ր ո ւ թ ե :
8 | Ի ՞ յ ս չ ը մ ա ր ի տ ք ն ո ր լ ո ւ ս ա ւ ո
ր ե ս զ ա մ մ ա ր դ լ ո ւ ս ա ւ ո ր ե ա զ ի ս ա
չ ա ր ե ա լ ս մ ե ղ օ ք . բ ն ց զ ա չ ս ա ր տ ի

ի մ ո յ . և չ ա ս տ ա տ ե ա յ ե ր կ ի ւ զ ւ ի
ս է ր պ ա տ ո ւ ի ր ա ն ա ց ք ո ց :
9 | Ա յ լ դ ա տ ե ր . և մ ի դ ա տ ա պ ա ր տ ե ր
զ ի ս ա ռ ը լ ս տ ա ն բ ա շ զ ա զ ի ր գ ո ր ծ ո ց
ի մ ո ց . և մ ի կ ա ց ո ւ ս ց ե ս զ ի ս ը ն դ ա յ լ
ս ը ն ՝ ո ր ք զ ա յ ր ա ց ո ւ ց ի ն զ ք ե զ . ա յ լ
ը ն դ փ ա ռ ա ւ ո ր ե ա լ ս ը ն փ ա ռ ա ւ ո
ր ե ա ւ . և ը ն դ պ ս ա կ ե լ ո ց ն պ ս ա կ ե ա ւ . և
ը ն դ բ ե ր կ ր ե լ ո ց ն ո ւ ր ա խ ա ց ո ւ :
10 | Ը ա տ է ի ն ձ ա ռ բ ք յ յ ց յ ո ւ ս ա մ յ ո
զ ո ր մ ո ւ թ ի ս դ ք ո . զ ի և զ ո ւ ն ք կ ե ր ա կ
ր ի ն ի փ շ ր ա ն ա ց ա ն կ ե լ ո ց ս ե ղ ա ն ո յ
ա ն ի ւ ր ե ա ն ց . շ ո ւ ն կ ո չ ե ա զ ի ս ա ռ ,
զ ի գ ա յ ց ե մ զ կ ն ի ք ո . հ ա վ ի ւ բ ա ր ի
ի ն դ ր ե ա զ ի ս ա ռ զ մ ո լ ո ր ե ա լ ս . ն ա ւ ա
պ ե ս բ ա ր ի յ ն փ ի ր կ ե ա զ ի ս ի բ ա ր զ
մ ո ւ թ ե ա լ ե ա ց ծ ո վ ո ւ մ ե ղ ա ց ի մ ո ց .
և տ ո ւ ր ի ն ձ ն ա ւ ա չ ա ն դ ի ս տ ի ս ա ր ա
զ ո ւ թ ե :
11 | Ո ւ ր ի ն ձ ա ռ ս ո ւ գ ա ւ ա ր տ ա ս ա օ ք
կ ա ր ո ղ ա ց ո ւ զ մ ա ր մ ի ն ս ի մ . կ ա կ ր ա ց ո ւ

զբարացեալ սիրտս իմ. և ժողովեան
զմիտս իմ՝ իքեզ. ընջեան զբարմութ
յանցանաց իմոց. և շնորհեան ինձ զօ¹²
գուտն իմ. ընկալ և մի անտես առ
ներ զհառաջանս սրտի իմոյր
13 Տուր ինձ իմաստութ. և տնկեան
մը զահ և զերկիւղ քո՛ խրտի իմում.
Ըռասաւորեան զնորհուրդս իմ. կա
րողացի զմարմինս իմ ժուժկալու
թէ կալ իպատութրանի քում յամ
ժամ:

14 Ի՞նաց մը զաջս սրտի իմոյր ելուսս
Հորեան հոգւովդ սրբով. պարգևեան
ինձ առողջ խորհուրդս և առաքի
նի վարս՝ ողբարձանապազ. ահիւ
և դողութէ կալ առաջի յամ ժամ
անզբաղ:

15 Ո՞վ բարերար և մարդասեր նոր՝
առանց չարչարանաց և ժուժկա
լուեց զի արդ ազատեցայց իբաղ
մութէ մեզաց իմոց. զի մարմովս

տկար եմ. և հոգւով խանար. ողոր
մեան նոր՝ և ողի կամիս օգնեան ինձ:
16 Ի՞նոխակալ նոր՝ մի զու բազում չա
րեաց իմոց անտես առներ զիս.
այլդարձիր ՚ի յիս. և դարձն զնամ
ցանկութիւն՝ իմ՝ իքեզ և զբեղմիայն
սիրել ՚իբոլոր սրտէ իմմէ. ինազ
և յանպաճութ կերակրոց անբողջ
պահեա զմարմինս իմ:
17 Պատկերացն նոր՝ զանհրաժեց շու
դարւստ քո առաջի աջաց իմոց. և
դողացն զմարմինս իմ սգալ և լար
անդադար յերկիւղէ ահեղ դա
տաստանաց քոյց և մի փակեր ուղութ
արարչական սիրոյ ՚իստեղծ և ածոյս
քո որ մեցօքս եմ մեռեալ:

18 Ի՞մեցն նոր զբարիս դորձել ինձ
յամ ժամ. և խափանեան զնամ չա
րիս ՚իշար մտաց իմոց. ՚իպիղծ եցա
նուղղայ գնացից. և ՚իշար սովորու
թէ դադարեցն զիս. և հաստատեան
յեր

յերկիւղ և ՚ի սէր պատուիրանաց
քոց:

18 ՚ ըեգակնդ արդարութե փըր
կիչ իմ և ազատիչդ յա քս ՚իլոյս քո
ապաւինիմ: լուսաւորեա և ջերմա
ցո՛ զսիրտս իմ: հրակիզեա զչար խոր
հուրդս իմ: և հալեա զսառնամա
նէք մեղաց իմոց: շնորհեա տր գա
ռուն հոգւոյ իմոյ ծաղկիլ և պտղա

բերել զարդարութե պատուղնէ
19 ՚ զատիչդ քս՝ ազատեա զիս ՚ի
դառնաշունչ օդոց մեղաց ձմերայ
նոց: զնաւարեալ և զսառուցեալ
հոգիս իմ պայծառացո՛ և ջերմացո՛
և ցողեա զցողն շնորհէ ջերմութե
քոյ ՚ի յանդաստանս մտաց սրտի
իմոյ:

20 ՚ չչեա տր զչարաւ քաղցրութե
շնչոյ հոգւոյդ սրբոյ ՚ի խսոցեալ
և ՚իթանձրացեալ սիրտս իմ: և զար
թո որոտ ընդ ոստ փայլատակմամբ

քո զսառնացեալ և զցամաքեալ մի
տրս իմ:
21 ՚ աց տր զփակեալ դուռն սրտի
իմոյ և ծագեա ՚իներքս զլուսաւո՛
րուն ծառագոյթից քոց սրբեա և
զաղտ մեղաց իմոց: և զվերս հոգւոյ
իմոյ բժշկեա. ամրացո երկիւղիւ
քո և զօրացո՛ առնել զարդարութե
յամ ժամ:

22 ՚ զըերացո՛ տր զգլուխ իմ ՚իբըղ
խունն արտասուաց լուա զթարախ
հոգւոյ իմոյ սրբեա զզգոյարանս
իմ: և զբործողս չարեաց փոխարկեա
՚իզղջումն ջերմ սիրոյ քոյ ըզգաստ
մարմնով կեալ ՚ի պատուիրանի
քում:

23 ՚ զգեա տր զձեռն քո ՚ինաւա
բեկեալս՝ որ ընկղմեալս եմ ՚իխորս
չարեաց փրկեա զիս ՚իսաստիկ ծո
վածուփ բունութե մեղաց իմոց
ալեաց սանձեա տր և կարկեա ըզ
խստերախստ

Երախտ միտսիմ՝ ինցըաղմանց ևու
նայնութեց կենցաղոյս:

24 Ա. Իւբո՞ ար զնարաւ հոգւոյ իմոյ
առատաբուղին շնորհէ քումմէ. և
մի անտես առներ զառչորումն սըր
տի իմոյ. պապակիմ՝ իտապոյ չա
րեաց իմոց. զովսցո՞ և լւա զապակա
նեալ և զստեալ շրմունս իմ՝ ջրով
ողորմութեց քոյ:

25 Օ ագեա առ զուսաւորութեց
խաղաղութեց շնորհաց քոց՝ իսրտի ի-
մում. և ցաւագին գիշեր մեղաց՝ ի
մտաց իմոց հալածեաւ, և մարմայ
իմոյ շնորհեաւ զարիական վարս, ա
ռաքինութեց կեալ՝ իհաճոյս կամաց
քոց. և հան զփուշ մեղաց՝ ի սրտի
իմմէ զի հոգի իմ չարաջար վերաւո
րի. և սերմանեաւ սերմն բարի՝ իսրը
տի իմում աձեցուցանել և պողաբե-
րել զարդարուե պտուղն:

26 Հալածեաւ ար զնաւար՝ իհոգւոյ
10 իմոյ.

իմոյ. և զգեցն՝ իլոյս արդարութե-
ճառագայթից քոց. զարդարեաւ եր
կիւղիւ զջըմամբ և արտասուօք ըզ
սիրտ իմ. երկընչել՝ ի դատաստա-
նաց քոց. և պահել զնմ պատուի
րանս քո:

27 Օ արթո զիս տրյահագին խորու-
թեցնոյ մեղաց. և զտարակուսեալ
մարմինս իմ զգաստացն յամ գործա-
բարիս. խորհել միշտ մեծաւ եր
կիւղիւ, և առնել զհաճոյս քոյա-
մենայն ժամ:

28 Օ զատեաւ զիս առ իծառայութե-
մեղաց. և խառնեա իթիւս ծառայ
ից քոց՝ որք սիրեցին զքեզ և զպատ
հիրանսքո պահեցին. տուր զեր
կիւղնց՝ իսրտի իմում. և ուսո՞ զիս
զնալ՝ իշաւիլս գնացից նց:

29 Անեթեացո՞ զկարիս մարմայ ի-
մոյ. և յաճախեաւ յիս ըշնորհս հո-
գւոյդ սրբոյ, լինիլ տաճար և բնա
կա

կարան ածային կամաց քոց անյագ
սիրով սիրել զքեզ և ատել զամ
ցանկութիս և զսէր աշխարհիս այ
սորիկ որով եղեւ կորուստ և անցաւ
մըն հոգւոյաւ

30 Ողորմեա տոր յանմարդաբնակ ա
նապատիս և իծեռն սորին արժա
նաւորեա զիս խառնիլ ընդ առա
ջին նբ հարանցն արի և ըզգաստ
ժուժկալութե ժառանգել զիսոս
տացեալ պարդեսն։

31 Առաջնորդեա ինձ նոր ՚ի նեղ և
՚ինուրբ ճանապարհն ոող առաջնոր
դեցեր սրբոց քոց և զօրացն զտկա
րութիս իմ ժուժկալութե և համ
բերութե դնալ ՚ի ճանապարհն քո
ջերմեռանդ սրտիւ։

32 Այեաց տոր ՚ի նեխեալ և ՚ի թարա
խեալ հոգիս իմ ելուա ածային ջը
րով հոգեոր աղիւդ համեմեա և
անուշահոտ իւղովդ սրբով օծեա

և զկատարեալ առողջութիւն ըն
ձեռեա։
ՅՅ Ենօսրացն նոր զքուն աչաց իմոց
և թափեա զնիրհումն ՚իդլեոյ իմոյ
զի ծանրացեալ դանդաղանօք պա
շարե զմարմինս իմ արա զիս տէր
արթունս և պատրաստս յամ ժամ
զի զգաստութե և արդարութե վա
րեցից զկեանս իմ։

34 Տե՛ս տոր զլքումն որովայնի իմոյ
որ զօրացեալ է իվք իմ հանապազ
ցանկայ կերակրոյ և ըմպելոյ և
համեղուե խորտկաց սյլ տոր յամի
կարօղ կորեա զքանկութիս մարս
նոյս տենչանաց։

35 Լաւ քանդի միտք իմ ցնդեալ պըշ
տորեալ բանդադուշեալ ըրչի ՚ի
հոսանս երկրաւոր կենցաղոյս այ
դու տէր լուսաւորեա զաջս հոգ
ւոյսառանց զբաղմանց և երկմտու
թեց արի և զգաստ ամենայորդոր
փու

*
* վութով դա՛լ զմետ ածային սիրոյ *

Ք՞յի

* 36 Հալածեա՛ տ՛ր զամ չար մշտած
* մունս երկրաքարշա ՚ի խորհրդոց
* մտաց իմոց. արմատ բարեաց տըն
* կեա հաստատութե՛ խրտի իմում.
* ևպտուղ շնորհաց ՚ի հոգիս իմ նը
* կարեա:

* 37 ՚ զաշեմ բարերար և ողորմած
* տե՛ր՝ արթունս և զուարթունս
* պատրաստեա՛ զիս. ոււսո՛ ինձ գնար
* ՚ ճանապարհս քո բարի. զի արժա
* նի եղէց մեծի փառաց քոյ:

* 38 ՚ քանզի ցանկութե՛ ճաշակման
* տամբւ ըզբաղեցուցանէ զմիտս իմ.
* արդ՝ հալածեա՛ զորկորստութե՛ յի
* նէն՝ յորմէ խաբեցայ միշտ. ևկե
* բակրեա՛ զիս երկիւղեւդ քով սըր

բով:

* 39 ՚ ուաքեա՛ տ՛ր զմի ՚իսերովը եից
* քոյ՝ բերելով կայծակն հրոյ մեր

14

ՃԵ

*
* ձեցուցանել ՚ի շրթունս իմ և հան
* ցէ ՚ իբաց զանօրէնութես իմ. և ըլ
* մեղս իմ սրբեսցէ. և ըլխորհուրդս
* իմ մաքրեսցէ. և զաղտեղունս իմ
* ջնջեսցէ. և լուսաւորեսցէ զմիտս
* իմ, ժառանդել նովան ըզկեանսն
* յամիտենից:

* 40 ՚ ուաքեա՛ տե՛ր զբաժակ ուրա
* խարար հոգւոյդ սրբոյ ՚ի յեղիւ
* լիս՝ որ ծարաւիմս առքեզ. արբո
* և զւարթացո՛ զեռանդն սիրոյ քոյ.
* լոյծ և ՚ իբաց ջնջեա՛ զմբուր դառ
* նութե յանցանաց իմոց:

* 41 ՚ ուաքեա՛ տ՛ր զլոյս քո. և լուսա
* և որեա՛ զմիտս իմ. և զինորհուրդս իմ
* լուսով գիտութե՛ քոյ. զիսաւար մը
* տաց իմոց հալածեա՛. և զտկարութե՛
* անձին իմոյ կակղացո՛ ՚ի ջանս և ՚ի
* վաստակս հոգւոյ իմոյ:

* 42 ՚ ուաքեա՛ տ՛ր ըզհրեշտակ իսա
* զաղութե՛ քոյ վերակացու և պահա
* պահա:

15

պան անձին իմոյ ռող իշխանութեն. գնալ իվը իժի և քարբի. և կոխել զամ զօրութիս թշնամոյն. և զիս պահեա տ' ռ ռող բիբական ընդ հովանեաւ թեոց քոյ :

43 Ըործամ երթայցեմ՝ իշխանա պարհի, մի՛ թողուր զիս միայն. այլ առաքեա զօդնականութեն քո զինի իմ. պահելով զիս յամ փորձութեց սատանայի ՚ ի տուե և ՚ ի գիշերի. և չուալ թոյլ մեղանչել յողողդ և թոյլ մտաց իմոյ. այլ կոծել զկոծ իվերսյ մեղաց և անօրէնութեան իմոյ:

44 Պահեա զիս տէ՛ր ՚ ի բանից և ՚ ի գործոց. ՚ ի տեսութեց և ՚ ի գիշերի և խորհրդոց. և զերկիւղ դատաստանի քոյ տպանորեա ՚ ի սրտի իմում, անզբաղ յօժարութեն մտօք փութալ և պահել զպատուիրանո քո :

45 Փակեա տէ՛ր զդուռն մեղաց ի

մոյ. եբաց ինձ զդուռն ըւսոյ և արդարութեն. զի երկիւղալեց ոի բով եկից զհետ իմոյ արարչետ, որ ասացեր՝ եկայք առիս տմ աշխատեալք. և դարձեալ թէ որ խնդրէ առնու, որ հայցէ գտանէ, և որ բախէ՝ բացցի նմա:

46 Ա, այեաց տ' ռ ՚ իմերկութեն անձին իմոյ՝ զոր կողոպտեաց թշնամին. և այժմ խայտառակ և ամօթալեց կամ առաջն քոյ. մարդասիրեա և ըզդեցո՛ ինձ հանդերձ. մոյծ և ու բախացո՛ ՚ ի կոչումն բազմելոց քոյ:

47 Օ գեցո՛ ինձ տ' ռ զպատմուճանն զառաջն զոր մերկացայ մեղօք ի մով ք. ց՛յց զանոխակալութեն քո միս. և լուսափոյլ ողորմութեամբ քո զարդարեա զզմերկութիւնս իմ:

48 Ա ու ր տէ՛ր աղազակի անառա 17 ԳՐԱԴԱՐԱՆ ԿՐՈՆԱԿԱՆ

կիս՝ որ ամօթով կամ առաջել քոյ .
ըղգանձ հայրենի վատնեալ սովա
մահ կորընչիմ . կերակրիլ հաւա
սար եղէ խոզից անամնոց ևնմանե

ցայ նց :

49 Ա՞ մերծեր զիս որ ՚իհայրենի
գթոյ քոյ . համարձակիմ ՚իխնամ սի
րոյ քոյ . ՚ի ծնողեդ վերջացայ . և
զորդիութի իմ ուրացոյ . հայր մե-
զայ յերկինս ևառաջել քոյ . շեմար
ժանի կոչել որդի քո . արա զիս իբ-
րե մի ՚ի վարձկանաց քոց :

50 Օ արդարեա զիս որ մեծաւ եր
կիւղեւ քո . ևդարձոյ յանառակու-
թէ ՚իյարդարութի . յաղտեղուե-
թի . իսրբութի ՚իծուլուե ՚իզգաստու-
թի . ժուժկալութի գնալ ՚իմանա
պարհս քո ուղեղս :

51 ՚ աադարեցոյ զիս որ ՚իչարացար
խորհրդոց իմոց . յառնելոյ զկամս
մտաց իմոց ևմարմոյ իմոյ . զահա-

18

7-ին

գին օր գալստեան քոյ որ նկարեա
առաջի աչաց իմոց , դողալ և սար
սիլ ՚իդատաստանաց քոց :
52 Պայծառացո որ զապտեր հոդ
ոյ իմոյ որպա կուսանացն իմաստ
նոց . և շնորհեա պատրաստիլ արթ
նութիւնդ առաջելանելերկնա
ւոր փեսայիդ . զի մի մնասցուք ար
տաքս ուղիմար կուսանսն :

53 ՚ ըանոնդ ինձ զմանապարհս քո .
ևուսոյ ինձ զարդարութիս քո . հե-
ռացոյ որ զմարմինս իմ ՚ի խորհը
դոց չարեաց . և հաստատեա յեր
կիւղբարեաց նք ևանսարատ կեալ
առաջի քոյ յամժամ :

54 ՚ անօրէնութիս իմ շնչեա որ .
՚իյոյս բարեացեյերկիւղ քո զմիտս
իմ բեեռեա լցեալ սիրով սպասել
ևակն ունել մեծի գալստեան քոյ :
55 ՚ օրացոյ զիս որ ՚իպատմերանաց
քոց . անսալերկիւղեւ դողալ և
սար

19

սարօթլ՝ իդատաստանաց քոց. խնդ
րել զարդարութիւն և զերանունն
երեսաց քոց. առնուլ ըզպարդեւ

շնորհաց քոց:

56 Արձակեա զիս տէր՝ ի կապանաց
մեղաց իմոց. և ըզնացեալս մեղօք
վերստին նորոգեա. և զնանարեա
լըս՝ իցանկութե. մարմնոյս լուսա
շորեա. դնալով՝ ի ճանապարհս խա
ղաղութե. զի տեսցեն աչք իմ ըզ
փրկութիւն քո. զոր պատրաստեցեր

սրբոց քոց:

57 Աւըժկեա առ զանբժշկելի հի-
ւանդութիւն իմ. որ կարկամեալ
դնիմ՝ իմահիճս մեղաց իմոց. և դե
դերեալ կամ՝ ի դուռն երկրորդ
սելովմայ. ըսպասել եակն ունիլ

մեծի դալստեան քոյ:

58 Հրամայեա տէր ինձ որպես զան
դամալուծին առողջանալ. խոր
տակել զանկողինս ցաւոց իմոց.

շընել ընդ կամարարս քո.՝ ի տան
տն և՝ ի գաւիթս ոյ ծաղկել և ոչ
մեղանցել. խորտակեա առ զըսնու
թի սատանսյի. հատ և՝ ի բաց ըն
կեա զզօրութիւնը. արդել զարձա
կումն և ի փթիմ. զի տարապարհակ
վարեալ ըզմարմինս իմ, տանի ընդ
արձակութիւն ճանապարհի՝ որ տա
նի՝ ի կորուստ և յապականու
թիւն:

59 Ենէշեցո՛ տէր ըզմաղեալ և մոռա
ցեալ մտաց իմոց զահաւոր և ըզսոս
կալի գատաստան քո. ըզպատիւն և
զփառան արդարոցն. և զաններելի
տանջանս մեղաւորացն. և նոքօք
զարհութեալ դողացո՛ զմարմինս իմ
տեսանել զմահ հանապաղ առաջի
աչք իմոց :

60 Աւեւուեա առ զմարմինս իմ ընդ
երկիւղ քո. և լու տէր պատճիրանաց

բոց և ըզհրամոյեալսն՝ ինմա եր
կիւղեւ լսել. առանց ձանձրութեն
կատարել միշտ՝ և մերկանալ՝ իմե
զաց և իցանկութենց կենցաղոյս. և
պայծառանալ վարուք առաքի
նութեն:

61 Փըրկեա զիս տր՝ իդաղտնաձիգ
նետից սատանայի. որ բազում մե
քենայիւք պատեալ պաշարէ զիս
աւար առեալ զմիտսիմ. վարէ ՚ի
գերութենց ցանկութեն մեղաց առ
նելով ծաղը և այսկն կատականաց

թշնամեաց:

62 Լոմրացո՛ զիս տր յերկեւղքո. և
զօրացո՛ զօրութենքո. զիւանդու
թեն հոգւոյ իմոյ առողջացո՛. և ըզ
ցաւս մարմնոյս բըժշկեա և ըզօներ
մութեն սրտի քո հաստատեա՝ իսըր
տի իմում. չարչարակից լինիլ սըր

բոց քոց:

63 Պարձո՛ զգերեալ իսատանսյեն.
և զմե-

և ըզմեղոք վաճառեալս եդիպտա
կան և խիստ տանջանացն. փրկեա
՚իբունակալ չար սպասաւորաց դի
ւացն. և յեղեգնակոխ մեղացն հան
ցես. և արկցես զիսյերկերն ամե
տեաց:

64 Ի՞նկըդմեա տր զթշնամին իմ ընդ
զօրութենի փարաւոնի. զիս սպառնա
ցեալ իվրի իմ խրոխտայ. դարձուցա
նելով զիսյառաջենյանցանան ընդ
իշխանութեն իւրով՝ ծառայել մե
զաց և անօրէնութենց:

65 Ո երծո՛ զիս տր՝ իլերինս քարան
ձաւի. կամ՝ իտեղին անապատի. ուր
և ողորմութեն քո առաջնորդեացէ
ինձ. հանդիպել մեծի փառաց ան
ւան քոյ. տար ինձ զթես աղաւնա
կերպ հոգւոյդ սբեյ. թռչնիլ և վե
րանալ խառնիլ յերամս արդա
րոցն:

66 Ժամանեցո՛ զիս տէր յօթևանս
23 ար

արդարոց քոց. և զանդիստ աշխա
տութեան սուրբ հարցն պարզե
եա ինձ. անտես արա ըշյանցանս
իմ և դասահորեալ պայծառացն
ընդ սուրբ և ընդ սիրելիս ան
ւան քոյ:

67 Հաստատեա տէր զիտաղաղութի
և զպայծ-առութիւն լուսոյ կենաց
անձին իմոյ. զի մի՛ խոտորիցիմ յաջ
կամ յահեակ. և դաստապարտիմ յա
ւուր գուլստեան քոյ պահանջե
լով ըզլեաբն նաքարակիտն մինչ

իսպառ:

68 Ո՞ի մերժեր զիս իբազմագութ
ողորմութեց քոց. զապաւինեալս
իքեզ ամրացն աներկիւզ պահե
լով յամենայն որոգութից սատա
նայի. զի մի՛ գերի զարեալ տա
նիցէ զմիտսիմ ի ըզըաղու
մըն և ի չար ծա
ռայութի:

69 Ուսո՞ զիս տէր առնել զարդա
րութի. խօսել զիշմարտութի. սի
րել զսրբութի. և ատել զաղտեղու
թի. խոտորիլ իշարեաց. և գնալ ի
ձանապարհս բարեաց:
70 Ի՞պրեցն զիս տէր յորսողաց որ
գան իջր էմ, ըմբոնել զիս ի մեղս
և իծուլութի անժուժկալութե.
մոռացումն առնել յանցանաց ի
մոց. և օչ տալ յեշել զօր հատուց
ման. և զսարսելի պատասխանն որ
ասէ. Երթույք յինէն անիծեալք
իհուրն յաւիտենից:

71 ✠ Այանդնեա զիս նոր իգլորմա
նէ. և ի բազմամեղ անդընդային
խորութենէ վերացն և բարձրացն
թեզք հողուոյդ սլոբոյ ի խընդը
շածս հաճոցից. ինորոգումն և ի
լուսաւորութիւն մտացս. իշըն
չումն մեղացս. և իկատարումն ոք
պատուիրանաց քոց:

72 ԽԱՆԴՐԵԱ մոր զԵՂԾԵԱԼ և զԿՈՐՈւ
ՄԵԱԼ քո պատկԵՐՈ. որ՝ ՚ի մԵջ աղըի
և տղմի մԵղաց դիակԵԱԼ կամ. գիտ
ածԵԱԼ աւԵԼԱՇ չնորհի քոյ և դիր
՚ի գանձանակն առաջին յորմե ան

կա՛:

73 Ե՛կ մոր՝ ՚ի տեսութիւ հիւանդա
ցԵԱԼ հոգւոյ իմոյ. դիր զՃԵՌՆ քո
իվրի իմ. բժշկԵԱ ասելով. զօրացիր
առ զմահիճս քո. և երթ՝ ՚ի տուն քո
արդարութե՛:

74 Ե՛կ տէր՝ ՚ի խնդիր մոլորելոյս .
որ յածԵԱԼ շրջիմ արաաքոյ հօտի
պատուիրանաց քոյ. գաղանդեկ ե
ղԵԱԼ և քարավիժ մԵղօք կառափ
նատիմ. ՚ի դիւաց. ըլմբոնեա և ած
՚ի փարախ հայրենի. և խառնեա՝ ՚ի
գառինս հօտի քոյ:

75 ՀԵՏԵԵԵԱ մոր զհեա ծողոպրելոյս
՚ի քին. արագապէս փութացիր.
հաս և ըլմբոնեա զապստամբեալս.

՚ի ձայնէ կոչման քո. և դիր՝ ՚ի բանդ
կապանաց անխզելի սիրոյ քոյ:
66 Ո՞ի թողուր զիս մոր՝ ՚ի հեռանալ
սիրոյ պատուիրանաց քոյ. և ՚ի վա
րուց առաքինութեց. սյլյորդո
րեա առաւելուլ յամ գործս ար
դարութե՛. առանց մԵղաց և ա
ռանց երեք խափանուածոց պաշ
տել զքեզ սրբութե՛ և արդարութ
առաջի քոյ զամ աւուրս կենաց
իմոյ:

77 Ո՞ի մատներ զիս մոր՝ ՚ի ցանկութ
մԵղաց. ՚ի քուն աչաց և ՚ի ցանկութ
մտաց. այլ պարսպեա երկեւղեւ և
ապրեցոյամենահնար չար գիւացն
և յաշխարհական զբօսանց:

78 Ո՞ի յապաղեր տալ ինձ զփրկութ
հոգւոյ և զջերմութ սիրոյ. զկերակ
ըոյ պարկեշտութ և զմարմնոյ ժուժ
կալութի. զարտասուաց բղխումն.
զանդադար աղօթս. զնսազանդութ
և զչամ.

և զշամբերութիւն յուսոյ :

79 Յաղթեա տէր հակառակամար
տին իմոյ. և զօրացո՞ զիս ընդդիմա
կաց լինիլ պատերազմողին իվերայ
իմ. և զգեցո՞ ինձ զզրահն հաւատոյ.
պահօք և աղօթիւք սըրբել զարտս
ցանկութեան և զսորհուրդս մար
մական. և առնուլ զշնորհս փրկա

կան :

80 Տուր ինձ տէր տեղի ապաշխա
րութեան. աշխատութեան հան
դիստ. խաղաղութեան հոգի. և ար
դարութեան ճանապարհ. ամրու
թե զէն. հաստատուել յոյս. և պըն
տութել երկիւղ:

81 Անցո՞ զիս նոր ընդ անհուն ան
ցից մեղաց խորաթռիչ ծովաչեղձ
ցանկական կենցաղոյս. և շնորհեա
ինձ իլոյս աջայս՝ և ի մտացս տե
սութիւն. իհանգիստ կենաց. իհան
դիպումն շնորհաց. իշաւիղս ճա

նապարհացն արդարութեւ :

82 Էնորհեա ինձ տէր լալ աչացս.
առտասմաց հոսումն. մեղաց սուգ.
մաց սրտի երկիւղ. ոսկերաց իմոց
սարսափումն և դողումն վն տանչա
նաց. կենաց ճանապարհ. և անդա

դար պաղատանս:

83 Լորիացո՞ զիս տէր ՚իպատուիրա
նաց պահպանութիւն. որով յայտնի
ժուժկալութիւն ՚իմարտ պատերազ
մի. բանսարկուին յաղթութիւն. ՚ի
մարմնի մեռանիլ. և պայծառանալ
՚իհանդիսի:

84 Կեցո՞ զիս տէր երկիւղիւն և զողջ
մամբ. արտասուօք և հառաջանօք.
սիրով և սրբութեամբ. շնորհօք և
ճշմարտութեւ. գիտութեւ և ում
առաքինու

թեամբ:

85 Վնջեա նոր ըզքազմութիւն մեղաց
իմոց. և թափեա զմրուր դառնուե

յանցանացս և պարարեա զիրտ իմ
 արբմամբ ու հոգւոյդ և զիշաբեր
 մարմինս իմ լցո շնորհօք զարդացո
 և՝ իպտղաբերութի փոխարկեա:
 36 Երեւեցո առ զշնորհս քո՝ զբութ
 և զղղորմութի քո ՚ի պաշտօնեայս
 քո ։ և տաճարացո զիս բնակարան
 լինիլ ամենանբ հոգւոյդ ։ մի ևս
 ծառայել մեղաց և ապականութեց:
 87 Ի՞ծ շկեա զիս առ ՚ի պարտութե
 և յանքարտաւանութե ։ ՚ի նախա
 ռութե ։ ՚ի մարդահաճութե և յո
 խակալութե ։ ՚ի նախանձու և՝ ՚ի յա
 տելուե և յամ չարութե:
 88 Փրկեա զիս առ ՚ի մարդկային գո
 վեստից ՚ի իառաց և՝ ՚ի մեծարանաց
 լոյս կարծելով զիսաւարս համբա
 ւեն իվը ՚ի բարի զեղկելիս և զո
 ղորմելիս համբաւեն զիս առաքե
 նի և ես եմ արտասաւալի և անթիւ
 մեղօք լի ։ ծածկեա զիս ՚ի լուսոյ

սուտ գովութեց և երանութեց
 զի ոչ գիտեն զմեղս իմ երկիմ սըր
 բութե ։ և լի եմ աղատղութե ։ կեր
 պարանիմ առաքինութե և կեամանա
 ռակութե ։ փոյլեմ երկիւղածու
 թե և վարիմ մարդահաճութե ։ Ճա
 նաշեմ զժշմարտութի և խօսիմ զար
 տութի ։ գիտեմ զարդարութի և
 գործեմ զանօրէնութի ։
 89 ՚Ի աւեա զիս առ ՚ի մեղաց և՝ իբամ
 բասանաց ։ և թողինձ զանժուժկա
 լութեն և ըզծուլութե ։ զօրկորըս
 առութե և ըզդատարկաբանութե ։
 զանկութի աղտեղութե ։ շՀ այից
 ութի և զամքիծա չարեաց ։
 90 Լյացո զիս տէր հաստատուն ան
 շարժ ՚ի տեղի փորձանաց պատե
 րազմի ։ առանց երկիւղի քաջ և
 պինտ հաւատով և յորդորական սի
 րով ՚ զօրավիգ լինիլ ընդ եկելոց
 գիւացն իվը իմ զինեա զիս ամրա
 կուռ

կուռ զինու քո տալ պատերազմ և
յաղթել թշնամոյն հակառակա-
մարտի. որ կամի իսպառ զիս որսալ.
91. (Ն) նկղմեալս առ ՚ի խորս մեղաց
հանցես եքեցես ՚իլոյս պատուի
ուանաց քոց և առքեղ կոչեսցես ըզ
հեռացեալս ՚իքէն. և թողցես ըզ
գործս իմ անառակութեն. զապա
ւինեալս ՚ի քեզ միսիթարեսցես .
զարձակեալս ՚իկապոյ պատուիրա-
նաց քոց ըմբոնեա ընդ լուծ սի

բոյ քոյ:

92. (Ն) գութ սիրոյ քո առ միաւն-
ը թայիս. և զարգելեալս ՚ի կապա-
նաց բանտի արձակեան. և խղեա ըզ
կապանս մեղաց իմոց. առաջնոր
գեա ինձ ՚ի ճանապարհ և տեղելար
կից պատրաստեա. և պսակեա ընդ

նբս քո :

93. Հաղորդս արա զիս տէր ածային
սիրոյ քոյ սիրել զպատուիրանս քո.

32

և դնալ

և դնալ ՚ի ճանապարհս քո չտրչա-
րել մինչեւ ցմահ վա անուանդ քոյ.
մտանել իփառս և դասիլ ընդ նբս
քո. և ուրախանալ միշտ ընդ կա-
մարարս քո:

94. ՚ի թա ՚ի մեղուցեալ և յեղկելե
անձն իմ առ. խափանեա զանառակ
ցանկութիս իմ սրբեա զաղտեղու
թի մեղաց. և քաւեա զանօրինու
թիս իմ. բըժշկեա զվերաւարեալ
հոգիս. և առողջացո զհիւանդա-
ցեալ մարմինս իմ. ցրուեա զարն
յինէն. և ժողովեա զըարիս. և լից
զպակասութիս իմ:

95. ՚ուածի քո անկանիմ և իսնդրեմ
զթողութի մեղաց իմոց. զպազատանս
իմ ընկալ. և քաւեչ լեր յանցանաց
իմոց. պայծառացո և լուսաւորեա
զլորիուրդս և զմիտս իմ. կարողա-
ցո զմարմինս իմ անդադար կալ ՚ի
փառաբանութի անուանդ քում
սրբոյ:

33 ՚ի.

(Ն) ան

96. Օ անկեալս մեղօք կանդնեա
տր. և գիոցեալս՝ իթշնամւոյն դե
ղատուեա. բարձ զցաւս մեղաց և
վերացո՛ զկսկիծ յանցանաց. յափշ
տակեա՝ իդառն մահ ճաց. և ազա
տեա՛ յանողորմ տանջանաց. իմարմ
նական յղփանաց հեռացո՛ և իդա
սըս ճգնաւորացն դասեցո՛:

97. Եր վերակացու և պահապան
անձին իմոյ ովլ նր իմ յա. պահեա
զես իդիւաց. և փրկեա զիս իմարդ
կային փորձանաց. հակառակողոց
յաղթեա և կացո՛ զիս իմեջ պատե
րազմողաց քաջ և ընտիր լինիլ. գոր
ծակցեա ինձ լինիլ քաւարան մե
ղաց. և համբերել վշտաց. առաքի
նաջան գործովք հանդիպիլ քում
ածային շնորհացդ :

98. Առ ի այ ինձ տր՝ վայ ինձ. զե մեղօք
կործանեցայ. և մտօք իմովք աղտե
ղացայ. իբարեաց ունայնացայ. և

՚ի սիրոյ ցամաքեցայ. ՚ի լալոյ խա
ւարեցայ. և ՚ի գնալոյ դադարե
ցայ. ոչ ունիմ աչս լալոյ և արտաս
ւաց. ծփիմ տարակուսեալ զիյոյն
և ակն բարեաց ոչ ունիմ:

99. Լանդնեա տէր զտարաբերեալ
անձն իմ որ լի եմ մեղօք և անթիւ
յանցանօք. և խարշեալ և տրոհեալ
եմ ամանդամօքս. յատից մինչև ցը
գլուխս ապականեալ. և չեք հնար
բժշկութե. եթէ ոչ ՚իքէն տէր
իմ յա. խոնարհեա առ վերաւորեա
լը դեղատութե. և մի՛ դարշիր ՚ի

չարաչոտ սխտացելոյս:

100. Հեռացո՛ տր զըերան իմ ՚ի բամ
բասելոյ. և զլեզու իմ ՚ի չար խօսե
լոյ. զականջս իմ ՚ի չարաըուր լսե
լոյ. և զձեռս իմ ՚ի յափշտակելոյ. և
զոտս իմ ՚ի յանառակ գնացս երթա
լոյ. և զամանդամս իմ զգաստացո՛
միշտ զհանոյս քո կատարել:

101. || Եղայքեղարմեղայզեյան
յեայ պատը իրանաւ քով. Իլուսոյ
կենաց ելոյ. և մտայ իխաւար մե-
ղաց ցանկանալով ազտեղութեց.
Իսիրոյ քո հեռացոյ ըմբոնեցայ
իչարեն. և եղե որդի կորստեան.
ողորմեա ինձ բազմամեղիս բարե-
րար. զե գու միայն ես մարդասէր:
102. Ի քեղարապանինիմ. որ քամ
րան ես մեղաւորաց. և փախուցե-
լոյս դարան. արա միախըստական
զթշնամին իմ. օդնական զայլ ոք ո՛չ
ունիմ. բայց զքեղ միայն ունիմ պա-
հապան անձին իմոյ. Ի վտանգից
փրկեա. իյորոգոյթից ապրեցո. և
արժանի արա զիս լինիլ որդիյա
շիտենին:

103. Ողորմեա ինձ որ կենաց և քս-
էիչ մեղաց. կատարիչ խնդրուա-
ծաց և արձակիչ կապելոց. բաշ-
խող պարգեաց. և տուիչ ամենայն

շնորհաց:

104. Ուր տէր զաղաշանս իմ. և ըն-
կալ ըզպաղատանս իմ. քաւեա ըզ
յանցանս իմ. և կատարեա զինդը-
ւածա իմ. արձակեա զկապանս իմ.
և բժշկեա ըզհոդի իմ. առողջացո
զմարմինս իմ. և ուղղեա դգնացա իմ.
փութացո զիս ժամանել յօթնանս

աբց քոց:

105. Հալածեա ուր զըազում ախտա-
ժետութիւնս իմ. զցաւս իմարմ
նոյս. և զաղտ. իհոգւոյս. զըուն. ի
դիսոյս. և զյագումն որկրոց. պա-
հեա զխորհուրդս իմ անզըալ. ըզ
սիրտ իմ նբ. և զմիտս իմ լուսաւոր.
զցանկութիս առ քեզ. և զյօժա-
զութիս յաղօթս իտուէ և իւի

շերի:

106. Ա ըղիսեա տէր իգլոււխ իմ աղ
բիւր վտակաց. և զանդս մտաց իմոց
առողեա. զաղտ յանցանաց իմոց
լուա.

լուա. և սրբեա զթարախ վիրաց ի
մոց զփուշ մեղաց իմոց խլեա և տըն
կեա զբոյս կենաց. աձեցն տր զար
զարութի. և նուաստացն զանօրէ
նութի. մեռու ըզմարմնոյ ցանկու
թի. և նորոգեա զհոգւոյս կենդա
նութի:

107 լուցեա տէր զմեղուցեալ անձն
իմ իքեզ զի մերձենալ առքեզ ոչ
իշխեմ. պատկառիմ յամօթոյ և զար
հուրիմ իդործոց իմոց. ոչ ունիմ
առքեզ համարձակութի. զի ես ինձ
էն եմ կորուսեալ. ինք պատուի
րանաց քոց հեռացայ. և մերկացայ
իպառաց քոց. ոյլ դու տր դթա
յիս և ողորմեա. զի ըստեղծած եմ
անարատ ձեռաց քոց:

108 Ո՛չ իշխեմ տր անյոյս լինիլ զի
ողորմած ես գըթած. և փառս ան
ճառ խոստացար դարձելոց մեղա
ւորաց. այլ ես զարհուրիմ և դո

զամ. և երկնչեմ ի բազում և յան
թիւ մեղաց իմոց. զի պատրեալ խա
բեցայ յորսողէն. և արդ զինչ լի
նիմ եղկելիս որ տարակուսեալ եմ
'իկենաց:

109 Լուա զիս տր իսուգ և յարտա
սուս վն մեղաց իմոց. զի ծանրա
ցեալ եմ անօրէնութի՝ բեռամբ
և յագեալ պտեզի խորհրդով. շատ
ներեցեր ինձ. զի ոչ խրատեցեր
զիս իմարմնի. արդ սարսեալ դու
դամ. թէ ոչ մնան ինձ այսպիսի չա
րիք. աղաչեմ բարերար տր մի կո
չեր զիս յատենի. և տանջանաց մի
մատներ զիս. այլ փրկեա էհրոյ դե
հենին. և իպտանգիցն ապրեցն. և
ողորմեա ինձ. զի դու միսյն ես
մարդասեր:

110 Ա այլ ինձ տր զի ծփանք տարկու
սանաց պատեն զիս. և զսիրտ իմ իւլ
ու ուլեն. զոր աղօթեմ ոչ գիտեմ.

սաղմուտմ և ոչ խմանամ. շրթունք
իմ բարբառի և միտք իմ ծողով
րեալ յածի այսր և անդր և ըզկայ
ումն ոչ ունի. և կամիմ զի իցէ անդ
ոչ դադարի. ոչ տեսանի արդեօք
և ոչ ըմբռնի. զուր աշխատիմ և ոչ
ինչ օգտիմ. ոնդ ձայն հնչեալ պղնձի
և ցնծղայի թափուր և ունյն դա
տիմ. և անպատռող դտանիմ յամե-

նոյն բարեաց :

ո Բնկալ տէր զմոլորեալս որ փա
խուցեալ կամ իլերինա. որ պա
ճառայ չար ի տնե հալածեալ վն
մեղաց. և ինք եղեաց հրաժարեալ
եմ. ինք պաշտամանց հեռացեալ.
զի սիրոշեի մեղաց. և նախատինք
կրօնաւորաց. անյտդ իմեղաց և ի
զրկանաց. անզութեի աղբատաց.
և հակառակ ըսպասաւորաց. ան
ողորմ եի հիւանդաց. և անմըսի
թար աշխատողաց. չեի իսկ արժա

նի կեալ իմէջ նդնաւո
րաց :

ո Հանգո տէր զշնորհս հոգւոյդ
ալըքոյ իվերայ իմ. որ միտյն եմ ի
պատերազի առանց օգնականի.
սրբեան զտաձար հոգւոյ իմոյ և
առիս լեր ընդ երեկոյս. բաց դաշս
հոգւոյ իմոյ. և լուսաւորեալ ըզ
միտս և զնորհուրդս իմ. տուր ինձ
զօրութի տէր իմ յիսուս. և ընկալ
զօրհնաբանութի բերանոյ իմոյ. ի
խորքնոյ գիշերոյ զպթո զնս. գո
հանալ և օրհնել զքեզ՝ որով զմեզս
իմ քաւեցից. շնորհեալ ինձ սուդ
և արտասուս լալոյ և սդա
լոյ. և անդադար
աղօթելոյ առա
չե քոյ :

ո Դատեան զդատապարտօղն իմ
որ յանդգնի իվը մարտեղեալ ընս
յան

յանկութե և անժուժի արութե.
ծուլութե և որի որստութե. փա
ռասիրութե և մարդահաճութե.
բարկութե և սրտմտութե. ատե
լութե և չարաջար հայհոյութե.
անափառութե և անապարծութե.
հպարտութե և ամբարտաւանու
թե. բանիւք և գործովք և խօրհը^ը
դովք՝ զօրաժողովնելիք իմ. և
ընկոմէ զիս՝ իխորա չարեաց :
սկ Ափուեա տր զշնորհս քո իվո մա
սանց անդամոց իմոց. լցո՞ տր զմար
մին իմ արիութե և ժուժկարութե.
և զոդիս իմ երկիւղեւ և դողութե.
զսիրա իմ սիրով և արդարութե քո .
և զմիտս իմ լուսով և իմ աստութե
քո. զնորհուրդս իմ հանձարով գի
տութե քոյ. և զոտս իմ գնալ իշա
նիշա արդարութե. և զբերան իմ
անդադար սաղմոսել քեզ գոհու
թե և օրհնութե. զաշս իմ յորդա

բուղիս արտասուօք. և զնոտոտե
լիս իմ հոտոտել զոտ գիտութե՝
կեանս. զսելես իմ լսելով զձայնն
աշետեաց որ ասէ. թողեալ լեցին
քեզ ամ մեղք քու
ոչ Ո՞ինչե յերբ անսաս տեր չար
գործողին. որ ոչ յագի իմով կորըս
տեամբ. ոչ հանապազ սկիզբն առ
նէ չարեաց. և իբաց կորղեալ խա
փանէ զիս՝ իբարեաց և յառաքի
նութեց. և հեռացուցանէ զիս՝ ի
սրբութեց. և իյաւիտենից կե
նաց արտաքս հանէ զիս. խաւարե
ցուցանէ զուսաւորութե աշացս.
և ապականելով գերէ զմիտս իմ. և
վարէ զիս՝ իչար ծառայութե յան
ցաննաց. և ի ծեռա անօրէն դահ
ճացն մատնէ զիս. և տանի ի տեղի
չարչարանաց. և արկանէ իբանդ
կապանաց մահու. կացուցանէ ի
մշշ խաւարասէր ըսպասաւորաց.
և ի

և իտուունա, մեղաց կապէ զիս.
և արդ ես Եղկելիս զի՞նչ լինիցիմ,
Եթէ ոչ դու առ օգնես ինձ։

16 Տես աեր ըղալիս. և զողը ալիս.
զպազատելիս. և զեղկելիս, ինձ ողոր
մեա անօրինելոյս. և շնորհեա ինձ
յորդ արտասուս. ՚իգեշերի. և զնը
շոյլ շնորհաց քոյ յառաւոտի.
բաց զիսաւարեալ աչս արտի իմոյ. և
բըժշկեան զիմանդացեալ հոգիս
եմ. ընկալ ըզգարծ մեղաչորիս. և
մի' բարկանար բազմամեղիս տեր
իմ յիսուս. և քանզի անթիւ ունիմ
զշարիս՝ ջնջեա յինեն՝ և տուր ինձ
զշնորհս բարեաց։

17 Զամարձակիմ տեր աղօթել առ
քեղ. խնդրեմ և ոչ իմանամ. զօդ
տակարն հոգւոյս յայտնեա ինձ
ողորմած տեր զկամս բարիս. և ու
սո ինձ զպատուիրանս քո. ըզը ու
րիս՝ զոր ոչ խնդրեմ և իմանամ

տեր ինձ տուր. և եթէ ոչ գործեմ
զըարիս, բարի արա ինձ տեր. և
եթէ ոչ խնդրեմ զողորմութիւն,
ողորմութիւն շնորհեա ինձ տեր.
և զիտուացեալս առ քեզ կոչեա.
և եթէ ոչ կամիմ, բըռնաւորեա
և ՚ի քեզ կորզեա. և եթէ ոչ կա
միմ, գարձո՞ զիս. և եթէ ըմբո
նիմ յումեքէ, զերծո՞ զիս. եթէ
յերկրաւորս ըզըաղեցայ, ՚ի խոր
հուրդս հոգեորս ըզըաղեցո՞ զիս.
եթէ այսր եանդր գնալ շընդիմ,
մի' թողուր զիս մինչեւ ըմբոնեալ
տարցես իտեղի յարկի փա
ուաց քոց։

18 Ո՞չ հայեր տր իմ յեղկեալ սիր
տըս և ՚իզազըասեր մարմինս. զի հող
եմ և մոխիր. սիրեմ զերկրաւորս և
ոչ փափաքիմ նայել յերկնայինսն.
սյլ միշտ հեշտանամ ՚ի չարիս.

և ո՞չ տեսանեմ զանվախճան միառ
սըն . և ո՞չ յիշեմ զառաջին աբ հար
սըն զերանելիսն . այլ իտիղմն աշ
խարհիս թաւալիմ . և ո՞չ մաքրեալ
զերանամ դասիլ ընդառաքինիսն .
և զի մոռանամ զերկիւղ դատաս
տանին . և ո՞չ գողամ յահագին դա
ռըն տանջանացն՝ որ կայ պահեալ
մեղաւորաց . և ես ծուլանամ ան
հոդ լինելով՝ ի վրկութէ կենաց .
շնորհեա ինձ տէր սուդ և կոծ ան
հանգիստ . և արտասուս ապաշա
ւանաց :

119 Ա՞նդ յանդիմաներ զիս տէրյա
ւուրն մեծի ահեղին . և մի՛ յատե
նի հրանդրակին կացուցաներ զիս ա
մօթալի . և իտեղի ատենի մի՛ խայ
տառակեր զիս . և մի՛ կշտամբերյա
տեան դատաստանին . և մի՛ թողուր
ինձ զ՞ո՞չ գիտեմ լսել . և զահաւոր
բարբառն ահաբեկ՝ որ ասէ եր

թայք յինէն՝ իհուր գեցենին . և
մի՛ իբաց մերժեր ընդ վատ և ընդ
շար ծառայի . և իձեռն անողորմ
կապողի մի՛ մատներ զիս . և մի՛ տար
կերակուր որթանց թունաւորաց
էմէջ բորբոքեալ բոցոյ . և մի՛ արկա
ներ զիս՝ իխաւար սառնամանեացն
տարտարոսին . այլ փրկեա զիս՝ ի
սաստիկ կայծականց հրոյ . իբոցե
զէն գետոց արշաւանացն . իխաս
տիկ լաբագին և խիստ տանջանացն .
և յողըոց տարակուսանաց . իկափ
կափելոյ ատամանցն . և իխարսուե
լի կակծանաց . իտոջորմանէ խա
ւարային բոցոյն . և իդը ընդակ
դառն աղէտից խորովելոյն . իբո
ցածաւալ և իշըշապատ հրոյն . և ի
կողկողածայն և յանդադար վայոյն
փրկեա և աղատեա զիս նոր:

120 Իհազմացաւ առ անօրէնութէի
իզը իմ . իբրե զըեռն աղի՛ կամ կա

պարի բազում է ախտ՝ իչոդիս իմ։
և անխոփիր եմ՝ իմեղս մարմնոյ. և զա
նազան չարեօք լրեալեմ. բայց
այլ ինչ ունիմ վատթարագոյն՝ զան
զջջութիւ մարմնոյ՝ որ քան զամ չա
րիս է դառնագոյն. և զիյազօթելն
իմում ծանծրանամ. և՝ իսազմոսելն
ոչ իմանամ.՝ իխնդրել զերանութիւ
պղերդանամ. և յերկիւղէ շնորհաց
դատարկանամ. տկարանամ մարմ
նովս. և արձան աղիս սիրտ իմ լինի.
և ոչ ծագել իներս լոյսն անշեջա
նելի. և յաւուրն չարի ոչ սարսեալ
դողամ։

121 Հնորհեա ինձ տի երկիւղ սըր
բութ և սգոյ. և յորդորեա առիս
աղը իւրս արտասուաց. թեթեացն
զծանրութիւ բեռանց իմոց. և ամե
ցն առիս նբ. աղօթս. փութացիր
ար և եկ՝ ի իխնդիր մոլորելոյս. որ
մը ըրձեալեմ. իվախճան կորստեան.

ՎՄ զի խաւարեցայ՝ իլուսոյ. և՝ իսի
ըոյ պատուիրանաց քոյ խափանե
ցայ.՝ իչար թշնամոյն յաղթեցայ. և
նուշազեցայ յերկիւղէ քումմէ. տա
պալեցայ՝ ի չար խորհրդոց չարին.
և ցամաքեցայ՝ ի շնորհաց արտաս
և աց սիրոյ քոյ. խաբեցայ յունայն
բանից. և՝ ի լուսաւորութէ մտաց
մոլորեցայ. աղտեղացայ մեղօք. և
զօր վաղճանին մուտացայ։
122 Տարակուսիմ անյոյս լինելով՝
որ ոչ դոյ հնար ապաշխարութէ. զն
մարմնովս տկարացայ պակասեալ՝ ի
զօրութէ. և ծերացեալ նուշազէ
ցայ. սակայն՝ ի քեզ ապաւինիմ տըր
լին հասիր յօդնութիւ ծանրաբեռ
նեալ ընկղմելոյս. և աղատեա զիս՝ ի
չարեց. որ աղատիչդես՝ ի յանցնաց։
123 Ինկալ տոր ըզդոյզն շաղփաղփ ա
զօթս իմ. որ կամ առաջի քո դատա
պարտել. այլ և ծոյլ՝ իզգաստուե.

մոլորեալեմ՝ իմտաց. և յերկիւղէ
ունայնացեալեմ. բերան իմ այլ
ընդ այլոց բարբանչէ. աջքիմ պըշ
նու. և միտօք իմ զբաղնու. ոչ անըզ
բօս աղօթեմ. և ոչ սրտի մտօք խնդ
րեմ. ոչ հաւատով առ քեզ դո
չեմ. և ոչ երկիւղիւ կարդամ. ոչ
արտասուօք հայցեմ. և ոչ դողամ
և սարսիմ մին աւուրն պատասխա
նատութեց. և անրդ ուր՝ մի' ան
սար. այլ փութապէս արկ յապաշ
խարութի և՝ ի բովս մաքրուե հրոյ
սրբեալ և ազատեալ՝ իմեղաց. մե
ծաւ ներմամք եռացն և՝ ի յորդոր
արտասուս և՝ ի աղազատանս և՝ ի խճն
դրուածա. և տպաւորեալիս զա
ռաջին լուսաւորուե կերպարնն
124 Ազորմեալ ուր մեղաւորիս յանցա
ւորիս անթիւ բազմութ. և գարձու
յապաշնարութի գգերիս վտարան
դեալ. և մոյժ զիս յարքունական

ֆիառան. առ աջնորդեալ ինձ զվե
րին Ճանապարհն գալ առ քեզ.
զի եթէ դու ոչ առ աջնորդեսցես
ինձ, ես ոչ կարացից գալ զի դու
իսկ հրամայեցեր եթէ ոչ ոք գայ
առիս, եթէ ոչ հայր իմ ձգեսցէ
զնա. և արդ ուր իմ գթած՝ մի' յի
շեր զմեղս իմ յաճախ լրբութես և
զանց առներ՝ իծառայէս քումմէ.
մի' թողուր զիս մնալ ինոյն չարիս.
և՝ ի կեանս աշխարհիս պատաղել
այլ ոող ընթացեալ զկնի ծառայի
փախելոյ. սյսպէս դարձուցանս լով
զիս՝ թողցես զյանցանս իմ. և ա
րացես հաղորդս սրբոց կամարս

բացքոց:

125 Պարձուտեր զցասումն բարկու
թե քոյ յինէն. որ մեղօք բազմօք
իմովք տրտմեցուցի զքեզողորմեա
ապստամբելոյս ՚իքէն. և զանհնա-
րին գիզեալ կոյտս մեղաց իմոց ցըր
51 մեա.

126. Ընդ քաղցր լծոյ ծառայուե
 քո բեեուեա զմիտս իմ:
 126 Պարգևեա ինձ տոր յ զ զալումն
 դաւթի. և զողըումն երեմիայի. զ ա
 ռաշումն պետրոսի. և զյորդառտ
 վտակս արտասուաց գնոջն պոռն
 կին. զ նատեալ լացից անդադար
 իտունչեան և իդիշերի. զ արժա
 նի եղեց սրբէլ յաղույ և իթարա
 խոյ. և յորդնալից վերաց զերծանիլ
 և իքազմաքեռն չարեաց թեթեա
 նալ. և դասիլ ընդ նբս քո:
 127 Ողորմիլ ինձ տոր մի՛ յամենար. զ
 առանց քո վաստակելոյ միս ո՛չ եր
 բեք գործի բարի. և ո՛չ սերմանեա
 լըն յանդս հոգւոյ իմոյ բուսանի.
 զ սերմն բանի քո որ յիս սերմանե
 ցաւ. իչար թշնամոյն քաղեցաւ.
 և բուսեան. ոմն ի տապաց չորա
 ցաւ. և ոմն ի մէջ փշոյն անկեալ
 հեղձեալ ցամաքեցաւ. մշակելով

քոյիս տոր՝ լծեա զերկուա աշս ե
 զանց որ յիս՝ արտասւագոյ ձայնիւ
 պաղատիլ առքեզյարաժամ. զ ար
 ժանի գտայց ողորմութե քում:
 128 Ենորհեա տոր զիսաղաղութի եկե
 զեցւոյ քում աբյ. և ամ հաւատա
 ցելոց թագաւորաց և իշխանաց՝ զ
 օրաց և զօրակարաց իմակատու պա
 տեղազմաց յաղթել անօրէն բըռ
 նաւորաց:
 129 Ողորմեա տոր առաջնորդաց ե
 կեղեցւոյ՝ հսյրապետաց և վարդա
 պետաց՝ երիցանց՝ սարկաւագաց.
 դպրաց՝ և ամ ուխտի մանկանց եկե
 զեցւոյ առնել զիրաւունս և զար
 դարութի յամժամ. հսպուել ըզ
 ժողովուրդա քո. տքնիլ վասն հո
 գւոց նոցա. ասելով ահաւասիկ
 ես և մանկունք իմ զոր ե
 տուր ցիս:
 130 Ողորմեա տոր յ քա կարօտելոց
 և տա

և տարակուսելոց որբոց և այլեաց.
տնանկաց և տանց հաւատացելոց.
կենդանեաց և ննջեցելոց. և որքըն
ծայաբերք են եկեղեցւոյ. աղքա-
տաց. կերակրողաց. ողորմածաց. եր
կիւղածաց. և հիւանդաց. նաւոր
դաց և ճանապարհորդաց. խոստովա-
նողաց և ապաշխարողաց. և անդարձ
մեղաւորաց. ողորմեան առ և դարձո՛

զնն յապաշխարութիւն:

131 Ողորմեան առ եղբարց մերոց կրօ-
նաւորաց. և միանձանց Ճգնաւո-
րաց. և որքյանձն արարին զինքեա-
նըս յաղօթս մեր յիշել ողորմեան բա-
րերար և ըստ իւրաքանչիւրոց պի-
տոյից. բաշխեան առատապես զշ-
նորհս հոգւոյի սեյ իվիր նամցն ոց.
և զարդարեան և միացո՞ ի սեր ած

ութեաց:

132 Ա. զաշեմ առյուն՝ և անկանիմա-
ռաշեքոյ ու խաչեն. բարեխօսու-

թբ նր զագացանս իմ ընկալ. և զիսըն
դրուածս իմ կատարեա. և զօրութ
նր զօրացո՞ զիս իկոչմանս յոր կոչե-
ցայ. և իպատմիրանսքո զոր ուսա-
տուր ինձ մոր զսա ի զօրութիւն և ի
ժուժկալութիւն իզդաստութիւն և յա-
ռազգութիւն լինիլ պահապան անձին
իմոյ իտւնջեան և իդիշերի և յամ
ժամու. իննջել և իյառնել. իդը
նալ և իդադարիլ. իդործս և իվտա-
տակա. յաղօթել և իպահել և զիսա-
ճոյս կամաց քոց կատարել սա եղի-
ցի ինձ բերդ տմուր և աշտարակ
հզօր երեսաց թշնամւոյն. զարդա-
րեան զիս սոված իզարդ հոգեզիւ-
նաց. և իլոյս անիմանալի. և յաւու-
րըն ահեղի բարբառոյ գաբրիէլ և
յերեմիլ սեյ խաչեդ. լուսաւորեան
զիսաւարեալ հոգիս. վերանալ ըստ
սով ընդ առաջ անմահ միտայիդ.
և ասւնիլ յերամս հայրապետուց. և

՚ի դասս մարտիրոսացն . և ՚ի դուն
գըս հրեշտակաց :

133 Բարեխօսութե սրբուհւոյ ի՞՛ժ
ածնիդ ևանարատ միշտ կուսիդ . և
յովհաննու կարապետին . ստեփան
նոսին առջեն մարտիրոսին . և աբյին
գրիգորի լուսաւորչին . և ամսեց
վեսյից քոյ . լուր ինձ եղիելոյս . և
գլորելոյս ձեռնոտութեր . և մոլորե
լոյս առաջնորդեա . և ՚ի խաւարե
հանցես զիս ՚իլոյա . և հոգւոյ իմոյ
սպատուի շնորհեա . հաստատեա ՚ի
սերքո . և բենեռեա յերկեւղ քո .
զտաձար հոգւոյ իմոյ մաքրեա . և
առիս օթեանեա . փակեա զդուուն
մեղաց իմոց . և պարապեա շուրջանա
կի յոսոնիւ իմմէ . և ՚իմարդոյ չարէ
և յանիրաւէ փըրկեա և ազատեա
զիս առաքինութե . և պարգեեա
ինձ զանձառ երանութիւ քո . կեն
դանեաց մերոց ողորմեա . և զհոգիս

նընջեցելց մերոց պայծառացեալ
լուսաւորեա:

134 Բարեխօս առքեզունիմք զս
ուաքեալսն և զմարդարեան . և զտմ
նիք մարտիրոսսն . զհայրանդտսն և ըն
վարդապետսն . լուր աղաջանաց նց
և ազատեա զիս ՚իմեղաց իմոց . առն
կեայիս հոգի շնորհաց . և յորդո
րեա զիս բարիս դործել . իծուլս
նալն իմում բոնաւորեա . խափա
նեա զիս ՚իչար գործոց . և սերմա
նեա յիս պտուղ բարեաց . քաջալե
րեա զիս ՚ինեղուե իմում . միսիթա
րեա ՚իվշտի . արժանի արա զիս տր
իմ . և անձ իմ յշ քս՝ լինիլ քեզխաչա
կից մինչեւ ցմահ . ոնզ զի ՚իչեշտու
թեց աշխարհիս հրաժարիցիմ . և
եղէց երանելեացն դասակից . և ա
ւազակին եղէց հաղորդ . և ՚իդրախ
տին վայելեցից զկեանս անմահս :
135 Ըաւուրն ՚իվակնանի հրեշտակ

բարի ինձ առաքեա. և քաղցրութեա
աւանդել զհոգի իմ. ընդ ուղւոյ
ճանապարհի առաջնորդեա. և զգա
զանն դարանակալ կործանեա. ան
ցոյ զիս անխոռով, ընդ օդս խաւա
ռայինս. և զերծո՞ իշար ժանից դա
զանին. ապրեցոյ և աներկիւղ պա
հեա. և իկայանս սբց հանդո, ըս
պասել և ակնունիլ դալստեան քոյ:

136 Յորժամ. գասյերկնից աչեղ
փառօք և անթիւ դասիւք հրեշ
տակօք, զարհուրեալ դողան առ
հասարակ տարերք նմ. երկնայինք
և երկրայինք. յակն արկել քո զօ^ւ
րութեղ՝ սարսին յաչեղ փառաց
անմահ թագահորիդ և անմառ դա
տաստանիդ և աններելի պատու

հասիդ:

137 Յայնմ. առուր և զիս ընկալ նոր
ընդ արդարս և ընդ կատարեալս
քո. և կարգահորեա. ընդաջմէ դա

սուն. և պսակեա ընդ նբաքո. և շը^ւ
նորհեա ինձ զկեանս յաճիտենից.
և զանմառ բարիս քո պարզեեա
ինձ. և քեզ փառք արարողիդ՝ և պար
գւաղեդ իմոյ բարեաց:
138 Յեշեա նոր զհոգիս ննշեցելոց
մերոց յաւուր մեծի քում գալըս
աեանդ՝ յորժամ գասյերկնից ան
մառ փառօք. աչեղ և սուկալի զօ^ւ
րօք. հրանիւթ և հոգեղեն զարթ
նիւք. ահաւառ հուր առաջի քո ըն
թացեալ տարածանի. կիզէ զերի
նրս. և հալի զըլուրս. և զարարածո
ամառ հասարակ տապալէ. յայնմ
աւուր ահեղին ողորմեա ինձ մար
գասեր. զն գին նբ արեան քոյ եմ.
յորժամ զաղը իւրս ցամաքեցուցա
նես՝ և զդնացա գետոց դադարե
ցուցանես՝ զծովու ջըյն զանբա
ւութեն սպառեցուցանես. զուսա
նորս խաւարեցուցանես. փողն ա
59 Հա

հագին ընդ տիեզերս ամ էնչի. և
զմեռեալսն զամ զարթուցանէ. և
զաշխարհս ամ դողացուցանէ. և
արարածք ամ յարուցեալ կան առա
ջի ածուե քոյ. յս յնժամ դնես զուա
տողական աթոռ քո. և քեզերազ
մեցուցանես զերկոտասան առ քել
սըն անաշառ դատաստանաւ դա
առ և յամցն արդարուե պահնչեա.
զիամարարս քո պատուեա. և զապս
տամբեալսն ի ձայնէ կոչման քոյ
պատժեա. և զարդարսն փառաւո
րես. ըզմարտիրոսան և ըզմբ վկայսն
պսակես. զիմաստուն նբ կուսանսն
զարդարես. և յիմար կուսանացն զա
ռագաստին դուռն փակեա. և ի
փառացն և յերանութեցն հալա
ծես. դոդիսն քո ընտրես. և զայ
ծիս ի քէն իբաց մերժես. և
ի գեհօնանըն առաքես ուր լա
լումընէ աչաց. և դառնագոյն

կակիծ ահեղ տանջանաց. և հրեղի
նաց չարորդանցթիւնաւորաց կըս
տողացն կրմտումն ատամանց:
139 լ' րդ գթա' և յիս յայնժամ մար
դասէր առ և բարերար փրկիչդիմ
յուքս. և ողորմուե քով գթասցիս
ի հոդիս ննջեցելոց մերոց՝ որք հա
ւատով ի քեզննջեցին. զորս յարու
ցեալ կացուցես առւաջի ահաւոր
քո մեծի դատաստանիդ. յայն տի
եղերական հրապրակին ահեղ. յոր
ժամ յայտնին գործք բարեոյ և չա
րի անթաքչելի իմեջ ատենին. յոյ
նըմ աւուր ահեղին թողուի շնոր
հեայուսացելոց քոց. որք յանուն
քո նբ ննջեցին յերկրի զոր դնե
ցեր պատուական արեամբդ քո.
շնջեա զձեռագիր ամենայն մկրը
տելոցս ի քեզ. և թողը լզ պարտիս
յանցանաց ամենայն հաւատա
ցելոց. ըզկամայից և զակամայից.
61

ընդաջմէ քումմէ դասեա և զերա
նական զձայնն՝ իլսելիս ամհաւա
տացելոց աւետարանեա ասելով.
Եկայք օրհնեալք հօր իմոյ. ժա
ռանգեցէք զյաւիտենից բարու
թիւնան:

Կո լորդ՝ ար իմեած իմյն քն՝ բա
րերար ողորմած և մարդասէր՝ ա
նոխակալ և անյիշաչար՝ ընկալ զա
զօթս և զինդրուածս իմոնց պազա
տիմ և հայցեմ՝ իքէն վն իմ և վն
ամհաւատացելոց. մի՛ դարձուցա
ներ զերեսս քո ՚իժառզէս. այլ ին
նարհեա յաղաչանս իմ. և լուր ինձ
մարդասէր. և ցոյցիս զսովորական
քո մարդասիրութեղ զողորմուի.
և խնայեա ՚ի մեղուցեալ ծառայս
քո. և կարդեա զիս ընդաջմէ դա
սուն. և մի՛ կացուցաներ ՚իձախմէ
ընդ ուլսն ուրք զայրացուցին զքեզ
և մի՛ պահանջեր ինէն զանհամար

պարտիս յանցանաց իմոց. և մի՛ դա
տապարտեր զմեղաւորս յայնժամ.
և մի՛ յայտնեացին ծածուկ քուրծք
ամբարշտութե իմոյ յանցանաց
յանաչառ ատենին հրեշտակացն
տեսանողաց և հրեշտակապետացն.
և ամ սեց քոց սիրողաց. այլ յաղ
թեալ՝ իքումմէ մարդասիրուեղ
արասցես այցելութի մեղուցեալ
ծառայիս քոյ. և մի՛ ըստ չար գոր
ծոց իմոց հատուցես ինձ. և մի՛ հը¹
րամայեր կապեալ ոտիւք և ձեռոք
հանել՝ իխաւարն արտաքին. ուր
շալ աջաց և և կրծտել ատամանց.
այլ ըստ քում գթութեղ և բարե
րարուեղ և անյիշաչարութեղ
ողորմեա ինձ բազմամեղիս. յայնմ
աւուր զերծո զիս յամօթոյն յա
ւիտենից. և փըրկեա զիս յանվախ
ճան տանջանացն ապրեցո զիս յան
ներելի պատուհասիցն. և բաց ինձ
զբուռն

զդուռն ողորմութել քոյ. ևմի՛ փա
 կեր զդուռն արբայութել ողրիմ
 տր՝ ած իմ ած յն քն. արժանի ա
 րա զիս զանարժանայաւուրն յայն
 միկ երանուեցեանապականութե
 պարզեաց լուսոյ. ևանսպառ յա
 նիտենից ուրախութեց. ևբարեց
 հատուցմանց սբցն եարդարոցն. և
 զփառս երանելեացն վայելել միշտ
 զիս մտից արժանապէս յառագաստ
 անմահ փեսայիդ. ևժառանգեցից
 զանսպառ բարին ընդ տամ սուրբս
 քո մաքուր եյստակ և ոք սրտիւ
 համարձակ երեսօք. անհատ տեսից
 զքեզ ընդ հրեշտակս. եընդ ոք սի
 րօղս վայելեցից զանհաս զանձառե
 լիդ և զանեզր լոյս երրորդութեց
 գոհանալով. ևզուգահաւասար ա
 րասցես ընդ ոքս քո յօրհնաբանու
 թիս միշտ արժանապէս. հանապաղ
 ածային անստեր լուսվ քո պայ

ծառացո. ևանդադար երդով փա
 ռաւորեցից զամենանք երրորդու
 թիւնդ այժմ և յաւիտեանսյա
 նիտենից ամեն:

✚ Ա շնորհ ևպաշտոնք առ որդ ած մէյն Լադ
 բեր խորին տայլոց տասցէալու

ած զօրութեց՝ աղաչեմ
 զքո բարերարութիդ. Ճը
 տեմ և հայցեմ ՚իքէն.
 տուր ինձ տապան ապրե
 ցուցիչ ռպպ նոյին. ապրեցուցիչ ինձ
 ՚իքէղէն ծովէն և յանդընդային
 հրահոսաննացն. յանշէջ արդելա
 նէն և յանհեարին վըտանգիցն. զի
 դու ես ողր ած՝ որ զքանդ ածային
 ծածկեցեր և ՚ի ծառայական կեր
 պըս իշեր վն իմ. զքեղէ ՚իքիմ ա
 ռեր. ևապտակ ՚իծնօտա ընկալար:
 Լաւ այժմ աղաչեմ զքեզ՝ աղստեա
 զիս ՚իդառն ծառայութեն սատա

նայի. զի յորժամ զձեռս իմ էվեր
ունելով աղօթեմ, անօրէն սատա
նայ խաբէ և ունայն հանէ զիս ՚ի
յաղօթից իմոց: Տուր ինձ ած
բերթ ամուր. և կորշեա զիս յառիւ
ծոյն որ հանապազ կամի կլանել
զիս. զի ընդ պիտանիսն փառաւու
րեցից ՚ի բարձունս դյայր և զորդի
և զաք հոգիդ այժմ և':

Ըլմէն նէյն լուրեմ:

Դ.

Մերյա քն երկնի և երկ
րի. իշխան կենցեմահու
դատաւոր կենդանեց և
մեռելոց. քն ած յոյս և ապաւէն
հոգւոյս իմոյքեզ խոնարհեցուցա
նեմ զերկրպագութիս. և մատուցա
նեմ զփառաբանուե մաղթանս:

Լուր պարդեիչ հայցուածոց ի
մոց որ միայնդ ես առանց մեղաց.
որ միայնդ ես նբ և ինքս հանդու

ցեալ. որ միայնդ ես գթած և ողոր
մած: Ողորմեա ինձ ած ըստ մեծի
ողորմութեա քում. և ըստ բազում
գթութեա քում քաւեա զանօրէ
նութիս իմ: Ատեղծիչ եմ ողորմեա
ինձ և օրհնեա զիս. երեւցո՛ զերեսս
քո առիս և հաշտեա ընդիս. ապրե
ցուցիս իմ դարձ առիս և երեւցո՛
զերեսս քո և յիշեա զիս յարքայու
թեա քում: Դարձ առիս ած փրկիչ
իմ: և գարձո՛ զարտմառութիս քո յի
նէն: Ո՞ի յաւիտեան բարկանար
ինձ. և մի՛ գարձուցաներ զերեսս
քո յինէն: Ո՞ի բարկութեա քո խրա
տեր զիս. և մի՛ սրտմտութեա քով յան
գիմաներ զիս: Ո՞ի յաւիտեան բար
կանար ինձ. և մի՛ յիշեր զչարիս իմ.
և մի՛ պարտաւորեր զիս ըստ իմում
անօրէնութեա: Ո՞ի իսպառ բար
կանար ինձ. և մի՛ յաւիտեան պա
հեր ոխս: Ո՞ի ըստ մեղաց իմոց առ
ներ.

ներ. և մի՛ ըստ անօրէնութեաի
մումհատուցաներ ինձ: Ո՞վ ընկե
նուր զիս յերեսաց քոց. և մի՛ ինդ
բեր զգիր յանցանաց իմոց. և մի՛ դա
տապարտեր զիս. զի ես ինձէն գի
տեմ որ անուղղայեմ և յանցաւոր
իմանկութենէ. և անպատասխանի
եմ յամի: Լուլ դու դատաւոր հը¹
զօր և անօխակալ. որ ըզյանցանան
թողեր անառակ որդւոյն. թող և
ինձ զպարտիս մեղուցեալ և անօրի
նեալ քո ծառայիս. քանզի քո ա
ռատ բարերարութիդ յայնժամ
երևեացի, յորժամինձ ողորմիս. որ
չեմ արժանի ողորմուե քում, յոր
ժամ յիս ցուցանես զերկայնմուռ
թի քո, որ արժանի եմ բիւրոց տան
շանաց. զի զամ առուրսիմ անա
ռակութե անցուցի և ոչ կացի ՚ի
հրամանի քում: Լուլ քաղցրացիր
ինձ բարի և քաղցր թագաւոր. և

հաշտեաց ընդ բազմամեղեա. և մի՛
դարձուցաներ զերեսա քոյինէն.
և մի՛ խոտորիր բարկութե՝ ՚ի ծա
ռայէ քումէ:

Ո՞վ հայեր յանշնազանդութիւնիմ
և իպերգութիւն: Ո՞վ անարգեր
զիս և մի՛ թողուը զիս. և մի՛ ընդ
կայր հարկաներ զիս. զի թէպէտ
ես զտաճար հոգւոյդ սրբոյ ապա
կանեցի իմով ծուլութես. և անա
ռակ գնացիւքս: Լուլ դու դթա
լիս ստեղծիչ իմողորմած և անյի
շաճար և մի՛ ապականեր զհոգի իմ
գեցենաժառանդ այրմամբ յաւի
տենականաւ. այլ գթացեալ մար
դասիբապէս, երկայնամբու լեր ա
ռիս. և ներեալ յանցանաց իմոց. և
շնորհեա ինձ ժամանակ ապաշխա
րութե և զղումն արտասուաց. և
տուր իմաստութե խորհիլ զօրէնս
քո ՚իտուէն և ՚ի գիշերի. գործել

զբարի և առնել զարդարութիւն ա
ռաջի երեսաց քոյց Համբառնամ
առքեզ առ զաշս իմ բոլորով սրախւ
իմով. կարդամ առ քեզ քա ած միա
ծին որդի ոչ, կերպարան անեղին
և համագոյ նբ հոգւոյն. որ յաղ
թեալ ՚իմարդասիրութենդ քում
մէ, կամաւ խոնարհեցար յանձառ
փառացդ և առեր զծառայի կեր
պարանս. և անպարտականդ յաղա
գըս դատապարտութ մերոյ համ
բերեցեր մինչեւ զչարչարանա խա
չի և մահու յանձն առեր վա փըր
կութեն ստեղծուածոց քոյց:
Ղ. ըդ որ զայսպիսի մէր ունիս առ
ազգս մարդկան և կամիս զի ամ
մարդ կեցցե և ՚իդիտութիւն ծմար
տութեն եկեսցէ, գթա և յիս ՚ի
բազմամեղս գթած և մարդասէր
առ. և կամեաց ընդ իմ փրկութիւն
և արա ինձ ողորմութիւն եղիելոյն

և թշուառականիս, որ առանել
վիրաւորեալ եմ և ողորմելին. քան
զամ մարդիկ: Ո ի ոչ եմի օր սիրե
ցի զքեզ ՚իբոլոր սրտէ իմմէ. և ոչ
մի ժամ յամ զօրութեն իմմէ պահե
ցի զպատութիրանս քռայլ պղերգու
թե և զբօսանօք անցուցի զաւուրս
իմ. և ազտեղի խորհրդով քանցուցի
զամ կամս իմ. աճուրդ իմ պակասե
ցան և անօրէնութենք իմ բարձրա
ցան. և ոչ ոյ ինձ յոյս փրկութեն
և տեղի ապաւինի բայց միայն յու
սացեալ եմ ՚ի քոբարերարութիւն.
և ապաւինեալ յառատ ողորմու
թիւ: Խ արդ անկեալ բղիմամբ
արտասուաց աղաքեմ զքեզ պաղա
տիմ մինչեւ եմ կորուսեալ. և մինչ
չե և ժամանակ դարձի իմոյ հա
սեալ. շնորհեա ինձ ապաշխարու
թիւ. և յառաջ քան զվախնան արձա
կեա զիս ՚ի կապանաց մեղաց իմոց.
և ան

ևանտեսարագնթիւանօրէնութիմ:
իմ: Արամբուեցես ար. և իշխնդ
եսթողուլ զմեղս՝ ծածկեացմանո
քէնութիս իմ քոյով մեծութէդ. և
պիթարեա զլշտանկեալ և զտարա
կուսեալ հոդի իմ. և արժանան
ըեա զիս յայսմ հետէ ըստ կամաց
քոց քաղաքավարել զայլ ևս պսն
տիստութէ իմոյ ժամանակս. եթէ
կամիմ բռնադատեա զիս և մի՛թո
զուր ՚ի կամս անձին իմոյ. մինչև
տարեալ հասուսցես յօթեանս ար
քայութէդ երկնից: Ուր նոր ազօ
թից անարժան ծառայիս քոյ. և
պաղատանաց իմոյ ունկնդիրոր աշ
սացեր թէ հայցեցէք և գտնիք բա
նեցէք և բացցի ձեզ: Եւ այժմ
բաց ինձ նոր զգուռոն ողորմութէ,
որ ողբալով կարդամ առքեզ և մի՛
անտես առներ զաղաչանս մեղու
ցեալ անձին իմոյ. որ ոչ եկեր կո

չել զարդարա. այլ զմեղաւորս յա
պաշխարութի: Լորդ խոնարհեալ
անձամբ, բեկեալ սրտիւ. և ամօ
թալից երեսօք, անկանիմ առաջե
քոյ, չեմ արժանի կոչել որդի քո
վն ապականեալ վարուց իմոց. և
ոչ անուշանել զանուն քո՞ գարշ և
ազտեղի բերանով իմով և Լուհա
մարձակիմ ՚իդթութի քո. զի գե
տեմ զքեզքաղցր և անոխակալ բազ
մախնամ և երկայնամիտ առ արա
րածա քո. և յաղագս այսորիկ ժաե
լով պաղատիմ առ քեզ. և յառաջ
քան զդնիլ ատենին աղաչեմ. և նախ
քան զփակիլ դրանն ապաշխարու
թէ, և հատանիլ անդարձ վճռին,
զարտասուս իմ արկանեմ առաջի
անոխակալ գթուեդ քո ողորմած
նոր, երկայնամիտ քաղցր և անյիշա
չար: Ո՞ի ընդ քանքարաթաքոյցան
դատապարտեր զիս և մի՛ ընդ յի
մար

մարկուսանան փակեր ինձ զդու
ուըն արքայութեան քոյ: Ո՞ի ընդ
չար և վաս ծառայիցն զիս լըծակ
ցեր և մի՛ ընդ հերձուածողն դը
ներ զբաժին իմ: Ո՞ի ընդ պոռնիկ
սըն և ընդ չարագործան կորուսա
ներ զիս և մի՛ ընդ ախտաւորսն և
ընդ շաղախեալան հոգւով հաներ
զիս իկենաց: Ա մլ զերծո՛ զիս յան
շերծ տանջանացն և ապրեցն յան
հանգիստ ալէ կոծուեցն: Փրկեա
անմահ իմա հուանե և ազատեա' ի
յաւ տենական ամօթոյն: զերծո՛
իմիշտ լալոյն և իչանապազրոդ ող
բալոյն: Ո՞ի մերժեր զիս իքոդա
սուցն և մի՛ տարագիր առներ յե
րանաւէտ կենացն: Ո՞ի անբաժին
հաներ զիս ի հայրենի ժառան
գութեն. և մի՛ զրկեր զիս յերկնա
ւոր հարսանեացն: Ո՞ի կարօտ պա
հեր զիս իքո անճառելե տեսու

թէդ այլ շնորհեա ինձ ընդ ար
ժանաւորսն և ընդ կատարեալ ո
գիսն վերանալ ըուսեղէն ամպօք
ընդ առաջ քոյօթս և պարզ երես
և աշալը ըութեն կալ առաջն քոյ:
և զին քոյ փառաւորեալ հզօր և
ահեղթագաւորութեն մի՛ մտա
ներ իդատաստան ընդ ծառայիս
քոյ և մի՛ հատուցաներ ինձ ըստ
իմում անօրէնութեն և մի՛ ամա
չեցուցաներ զիս առաջն անթիւ
և ահաւոր բանակաց քոյ: Ա մլ ո
զորմեա ինձ՝ զիս ո՛չ ոք է հակառակ
քեզ և պարզեւեա ինձ զարքայու
թեն ընդ նբս քո դասեա և ընդ
արդարսն պսակեա: ընդ սիրելիս
քո օրհնեա: և ընդ կամարարս քո
կամաց քոյ ի յարազուարձ ուրա
նութեն ուրախացն և առատա
պարզե փառօքդ փառաւորեա
զիս առ իշտսեղէն երամն արդա

բոց, ընդ նոսին հանդչել իվերին ու
 եւմ յանստուեր և յանձակեաց ու
 րախութեա: Ու ի ընոսին համաձայ
 նեալ փառաւորեցից զամենա
 նք երրորդութելիք այժմ և
 միշտ և յաւիտեանս յա
 ճիտենից
 ամենէ

✽ Եղանակ յորժամ յորոգայն տնկանի ոչ, Եղան
 աւալ արքոյն գրիգորի մերոց լուսանորբեննե.

Դ

 Օ հնեալէ մարդասիրու-
 թելքունը իմ և փրկիչ
 յա քն ընդէր լքանեա
 զիս գու միայն ես առանց մեղաց.
 և անուն քո զանօխակալութեն և ըզ
 մարդասիրութեն յուցանէ . գթա
 յիս լու զի գու ես միայն մարդա
 սէր: Եպրեցու զիս զանկեալս իմ-
 զըս զի գու միայն ես առանց մե-
 ղաց: Հան զիս ի տղմոյ անօրէնու

թե իմոյ զի ընկղմեցայ յաւիտեա
 նըս յաւիտենից: Փըրկեա զիս ի
 թշնամեաց իմոց քանզի ահա իւրե
 զառիւծ գոչէ և մունչէ կամելով
 կլանել զիս: Երդ ար իմ փայլատա
 կեա զիս յլատակունս քո. և կործա
 նեա զզօրութենց. Երկլցեն և խա
 ւարեսցին յերեսաց քոց. քանզի
 անկարէ և ոչ ունի զօրութեն կալ
 առաջն քոյ ար. և ոչ առաջն երե
 սաց սիրողաց քոց: Տեսանէ ըզ զօ
 րութեն նշանի խաչն քոյ ար. և զպր
 հուրի և ամաշելով ի բաց հեռա
 նայ յայնցանէ որ կարդան առ
 քեզ: Երժմ ար կեցու և ապրեցո
 զես . զն զի ի քեզ ապաւինեցայ.
 հան ինեղութեն զանձն իմ. զի մի
 իսպառ կորուսցէ զիս նենդաւորն
 որ մարտնչի ընդիս ծածուկ հնա
 րիւք. որ խորհրդոց ես ար, և քննես
 շիրտս և զերիկամունս, սրբեա ըզ
 սիրտ

սիրտ իմ և զնորհուրդս՝ իզազեր և
 ՚ իպիղծ խորհրդոց . զի՞ մի՞ իսպառ
 կորայց՝ իշանիտենական կորուս
 տըն: Որ կարօղդես նմի, ողորմեա
 ինձ ած իմ . տուր շնորհ արտաս
 և աց մեղուցեալ հոգւոյս . ոող զի՞
 լուացից զբազմութիւն մեղաց . զի՞
 ապրեցայց՝ ի ձեռաց անողորմ հը¹
 րեշտակաց որ արկանեն զամբա
 րիշտան՝ ի հուր գեհենին . երանի
 թէ լայի հանապազ աղաչելով ըզ
 քեզան զի՞ մի՞ անարժան գտայց
 ՚ իժամուն յորժամ գայցես . և մի՞
 լուայց զահանոր զձոյնն զայն, թէ
 երթ ՚ ի բաց մըշակդ անիրաւու
 են ոչ գիտեմ ուստի ես: լոճ բարձ
 րեալ միսյն առանց մեղաց . շնոր
 հեան ինձ մեղանորիս յանուրյայն
 միկ զբազում գթութիւն . զի՞ մի՞
 յայտնեացին ծածուկ ամբարշտու
 թէք իմ առաջի տեսողաց հրեշտա

կաց և հրեշտակապետաց, մարդա
 րէեց առաքելոց և արդարոց սբեց:
 Ա. Ա. ապրեցո՞ զիս զամբարիշտա շը²
 նորհօք ողորմութէն քոյր ընկալ զիս
 ՚ իդրախտն միափկութէն ընդ կատա
 րեալ արդարան . ընկալ զաղօթս մե
 ղուցեալ ծառայիս քոյր բարեխօ
 սութ սրբոցն որք համոյ եղենքեզ
 յն քն տրդ մեր . և քեզ ընդ հօրե
 նբ հոգւոյդ միառք յանիտեանա
 յանիտենից ամեն:

Ա. Ա. աղբա մին գրեկուի մերոյ շուստ
 նորչես Ա

զաշեմ ըզքեզ փրկիչ աշ
 խարհի քն . հայեաց յիս
 և ողորմեան ինձ . փրկեա
 զիս ՚ իբազմութէն անօրէ
 նութեան իմոյ . քանզի անարդեցի
 զամբարիսն զոր արարեր յիս ՚ իման
 կութէն իմմէ . զիս զտխմարս , զոր
 գետս , և զանիմաստս արարեր ա

նօթ լի գիտութե . յաճախեաց յիս
 շնորհն քո . և լոյս զքաղց իմ և ըզ
 ծարաւ իմ . զովացոյց և լուսաւու
 րեաց զիսաւարեալ միտս իմ : և ժողո
 վեաց ի մոլորութե ըզնորհուրդս
 իմ . և ելից իծոց իմ : Այժմ երկիր
 պագանեմ և աղացեմ անկանիմ . և
 հայցեմ խոստովանելով զքումմէ
 բարերարութե դ . կատարեալ յիս
 զիստումն շնորհի քոյ և պահեա
 զնա ՚ իդանձի քում : զի գարձեալ
 տացեա ինձ յաւուրն յայնմիկ :
 Ա ՚ ի բարկանար ինձ մարդասէր .
 զի ո՛չ հանդուրժեմ պառնալեաց
 քոց . յաղագս այտորիկ աղացեմ ժը
 տելով . զի առաւել քան ըզ չափն
 յաճախեաց յիս . վն զի լեզու իմ տը
 կարացաւ ո՛չ կարելով խօսել զշնոր
 հե քումմէ . հիացան և միտք իմ ո՛չ
 բերելով զքազմութի ալեաց նր :
 Ա ՚ բարան և ճառագայթ օրհնե

լու հօրդ՝ գադարեց : առ իս ՚ իհու
 աանաց նորա . զի իւրե զշուր բոր
 բոքեալ բոցակիզէ զերիկամունս
 իմ . և զսիրտ իմ : Անդր գարձեալ
 պարզեւեա ինձ զնա և կեցո զիս յար
 քայութե քում : մի յիշեր զանօրէ
 նութիս իմ . յանդգնէմ . հայցեմ ,
 տուր ինձ զիսնդրուածս իմ . և արա
 օթեվանս օրհնել հարբ քոյաւուր
 յայտնութե . շնորհեա ինձ քն ըզ
 հայցւածս իմ զի դու միայն ես տը
 և ող կենաց իմոց և քեզ փառք
 յաւիտեանս յաւիտե
 նից ամեն :

Ա զու դարձելոյն ՚ իւլ զում առավարութե :

յ

նոկիզըն ած և անհասա
 նելի բաց զաջս սրտի ի
 մայ բանիւ գիտուե քոյ
 բաւակն լինիլ զոհանալ
 զանուանէ քումմէ .

գովել և փառաւորել ըզքեղ և ար
ժանապէտ գնալ՝ ի ճանապրհս քո:
Պատաւոր արդար՝ Երկայնամտեա
առիս բաղմամեղս քոյով մարդա
սիրութքդ. զի եղիւլի եմ մեղօք՝
զեղխեալ անօրէնութ և զաղիր գի
ջութք զմարմինս իմ ապականեցի:
Ուր է իր յառաջ էականութք ած
ընդ հօր՝ ընդ մեղհամեցար բնա
կիլ ընդ հողեղինացս. և ընդ մարդ
կան շրջեցար ընդ մեղամորացս.
Թող տէր զմեղս իմ և թեթեացն
զջանրաբեռնեալս. ժբտելով հայ
ցեմ՝ իքէն, զի ժամանակ է ապաշ
խարուե: Իքէն հայցեմ բազում
ողորմ տր աղքիւր կենաց լուսաւո
րեա զաջս սրտի իմոյ լուսով գի
տուե քոյ: Յոյս աշխարհի քն ծա
գուան անձառելոյ լուսոյ, կէնք
որոց սիրեն զքեղ, կերակուր անս
պառելի, կենդանությաւիտենից,

ՏՐՈՎ ՏՈԴ-ԼՈՒԿ ՄՐՐԲՈՅ, ՏԱԼԵԱ ՌՀ
պաղումն մմ-ոնացեալ սրտի իմոյ
որ ծուլեալ է եղիւլի գործօք ա
նօրէնութե. ուղղեալ քո ածային
զօրութք զանուղայ խորհուրդս
իմ չար ուղեկանին աստի կենացս.
Ճրադ Ճրշմարտութեան և ճառա
գոյթատու, մերկեալ յինէն զաս
ւար մը թացեալ մեղացս: Օ է զիե-
լիս մեղօք յիշեալ քո ածութք յահա
գին աճուրն յայնմիկ ահեղ մեծի
դատաստանին. ալեկոնելոց նաւա
հանդիստ. և լիութի ունայնացե-
լոյս յարդարութե և ունաղիս զա
նօրէնութի չար գործօք. իշարիս
չարչարեալ է անձն իմ: Օ է նչ չա
րարից մեղուցեալ անձամբս. պէս
պէս ախտիւք պղծեցայ յանաւա
կութե. զըկեցայ իհայրական լու
սոյն. զըկեցի ըզմեռագիր որդէ
դրութե կենաց. չեռուցի զնուր

յաւիտենական : Ա՛յ սրտիւ կար
գամ առքեղ՝ ամենանբդ ած . վտան
գելոյս օգնական . զիրաւորելոյս
բժիշկ . տեղեւ տարակուսելոյս . կո
րուսելոյս խնդրոյ . մոլորելոյս և
գերելոյս գարձուցիչ . ապաւեն
ամցն որքկարգան առքեղ : Տուրտա
ռապելոյս և տարիկուսելոյս գերե
լոյս իստնայէ զմեծ քո զողորմուի :
Լ'հա հասեալեմ իշուուըն մա
հու չարաչար գործովք իմովք . զա
ըսա իմ ի վեր համբառնամ առ
բարձրեալ տրդ և բարերար . հայ
ցեմ իքեն բաց զդուուն ողորմու
թե մեզուցեալ հոդւոյ իմոյ . ոոլ
բացեր աւազակին զդուուն դրախ
տին քոյ , և մի ամօթալից դարձու
ցաներ զիս իքո առատ ողորմու
թե . զի գինեմ նբ արեան քոյ . մի
շեա զիս և ողորմեա ինձ ած :
Որ անեղ և անըսկիզբնես՝ անըս

տեղծ և արարիչ ամ արարածոց
որ ոչ աշխարհս տանեւ զքեզ կա
րէ . և ոչ երկինք բովանդակեւ
կարեն . ի վեր ես քան զերկինս
և անբաւ քան ըզծագա . երևելիք
և աներեոյթք բովանդակեալ են
առաջի քոյ : Դու տիրես ամենե
ցուն և հրամանաւ քո կառավա
լին ամ արարածք : Դու աղքատա
ցուցանես և դու մեծացուցանես .
դու սպանանես հարկանես և բժշ
կես : Դու ես ած իմ և փրկիչ վը
առանգելոյս ի սատանայէ . առող
ջացուցիչ հիւանդիս մեզօք . ըն
դունող աղօթից և կատարիչ խըն
դրուածաց : Կայեա տեր իսլաղա
տանս իմ և ընկալ զիս մարդասի
րութիւնք : Ա՞ն բարկութիւնք քո
խթատեր զիս . և մի սրտմտութիւնք
յանդիմաներ զիս . զի դու ես առ
եարարիչ . հայր և ստեղծիչ . և ես
առ

առ ովերթիցեմ զի օդնութենիմ
՚իքէն է : Հայեաց ՚ի պաղատանս
իմ . և ընկալ զիս մարդասիրութե
քո . զիքեղ մեղայ և զքեզ աղաչեմ
և զքեզ խոստուխանիմ : Ո՞եղայ յեր
կինս և առաջե քոյ . մի՛ ընդ դա
տեալսն տանջեր զիս . և մի՛ ընդ դա
տապարտեալսն պատուհասեր :
Ե՞ւ ընդ կամարաս կամաց քոց ըն
կալքիս . և ընդ պահօղս պատուի
բանաց քոց սկահեա զիս . զիթեա ս
ուանց ներելոյ զքազում յանցա
նրս իմ քննես՝ ապա ընդունայն է
ինձ խոստումն յարութե . և հուր
դեհենին է ինձ ժառանդութի .
և թե զդատարկաբանութիս իմ և
զանդէպզայ անօրենութիս իմ խնդ
րեսցես յինէն , ապա երանեմ չե
զելոցն յորովս յնէ : Հայեա տէր ՚ի
պաղատանս իմ և ընկալ զիս մարդա
սիրութեդ քո : Ո՞ղորմեա ինձ ոող

քանանացւոյն , ոող պոռնկին , ոող
մաքսաւորին . և գթայիս որպայա
նառակ որդին . և որպա աւազակին
չնորհեա բաղում յանցանաց իմոց
զթողութի : Ինկալ զիս որպա զհայ
հոյիչն և ըզչալածիչն . փարատե
ցո զիսաւար մեղացյաշաց իմոց բաց
զաչս իմ ըզլեալս երկրային ցան
կուբ երկնային լուսովդր . և քժը
կեա զվերածորեալ լեզուս իմ ՚ի
բանբաստանաց : Որեւա զսիրտ իմ
՚իչար և ՚իպիզծ խորհըրդոց վասն
զիքեզ ցանկամ տնդ իմոյ բարե
րաբի և բազմագութի . իմոյ արար
չեդ : Ո՞ի յաւիտենական ամօթովն
ամաչեցուցաներ զիս . և մի՛ ահեղ
դատաստանաւն դողացուցաներ :
Ո՞ի տիեզերական հրապարակաւն
զիս յանդիմաներ . և մի՛ աններելի
տանջանացն մատներ : Ո՞ի սոսկա
և հրովար պատուհասեր . այլ փրկեան

չիս ՚իհրացեալ նոցէն, ՚իհրահո
 սեալ գետոցն և յորդանցն չարա
 թիւնից, ՚ի հանապազորդ նեղու
 թէն և ՚իկըճտել ատամմնցն:
 Առ բնակեցո՛ զիս ընդ կամարարս
 կամաց քոց, յանանցական կեանոն:
 Ո ի ընդ նոսին արժանի եղեց դո
 հանալով մառաւորել ըզ
 հայր և զորդի և զնբ հո
 դիդ ամեն:

Ա աղբանակ առ նի ածանին և առ ամ նիսն
 այ յետ էիւայէն տառ 1.
 ածին ամենօրհ նեալ.
 ըզպազատանըս մեր ընկալ
 ՚ի հանգըտեան ժամուռ
 հասեալ. առքեղ գոչեմ
 անձամբ թախնեալ:

Բանին կենաց բարձող ե զեր.
 զած մարմուզ պարագրե զեր.
 առ բանն ած բարեխօս լեր.
 ՚ի փորձանաց ըզմեղ փըր

՚ի ովելալ ես դու վայտ փըրկուեն.
 ամենօրհնեալ յաղթօղնը շան.
 ՚ի դիշերիս ըստուերա կան.
 ժագեամ մեղ զոյսդ արգիտ կան:
 Պաղան ՚ի քէն գունդք խաւարին.
 ամենահրաշ զէն արար չին.
 ըզմեղ պահեա շնորհիւ քոյ ին.
 ՚ի դիշերիս աղջամըզ չին:
 Կարկոտասան նբ առա քեալք.
 Եօթանասուն աշակեր տեալք.
 յանձառ լուսոյն լոյս անձանելք.
 որթոյն կենաց պըտղաբե ըեալք:
 ՚ի ձեղ աղջաշեմք արտասուա դին.
 և պաղատիմք կողկողա դին.
 վանիչ լերուք դիւաց գլն դին.
 ոչ մերձենալ առ մեղ չա ըին.
 Լան ընտրեալք բանին կե նաց.
 գումարք դասուց տեսանո զաց.
 որք զապագայն ժամանա կաց.
 գուշակեցիք հոգւով շնոր հաց:
 Ինդ մեղ լերուք աղօթա կից.
 ՚ի մեղ լերուք պահանգ որք

որք այ եք խօսա
 փըրկելըմեղ՝ իվըտան
 ՚իյարթնութե և յերա
 իմագաճորին երկնաճո
 երկըրպագօղ՝ իյարգան
 մեծ կարապետ նը ամլոր
 միջնորդ կենաց և օրի
 ժամանեամ մեղ՝ իյօգնու
 զի մի մըտցուք՝ իփորձու
 մաքուր մարմնով լինիլ՝ ի քուն
 արդար հոդւով մընալար թուն
 ՚իքէն հոյցեմք արտասուա գին
 նախավըկոյ ան արար չեն
 նը ստեփաննոս բացող զեր կինա
 տեսօղ զյն յաջմենոն
 ՚եր բարեխօս արեամբ քոյ ին
 տալ մեղ հանդիստ ՚իյանկո զեն
 արթուն լինիլըառաճո տին
 բարեբանել զըյմն անքըն նին
 ինդընեմք՝ ՚իքէն հոյրպատական
 լուսաճորիչ աղջի մարդ կան

կեց կեց շից
 բեր նիզ պարիսպ և պահան
 ՚ընողաբար ՚իմեղ գը թա
 զըրուեալ որդիքս քո ժողո վեա
 յուրախութիւն ըղմեղ կո չեա
 և ՚իբարին առաջնոր դեա
 կենդանարար թագաճո ըին
 գուք ծըշմարիս զինըորք նը մին
 նը մարտիրոսք վըկայք փըրկ չեն
 որք յաղթեցիք ըզթըշնա մին
 ՚օրըն լուսոյ միշտ մաղթե ցեք
 զորդին ընդ ՚օր աղաչե ցեք
 հոդւոյն շնորհօք մեղօդնե ցեք
 ՛իբանսարկուեն զմեղթափեցէք
 զիւնափայլ երամք ընտ բեալ
 ծըդնաճորաց դասք երա նեալ
 թըռչնաց երկնից եք նըմա նեալ
 յոյրս և ՚իծերպըս բընա կեալ
 ՚օշեալ հոդւոյ մեր ՚իմար մին
 երուք պարիսպք ընդիմ չարին
 չյաղթեսցուք հակառա կին խոր

խորտակելով ըզչենա նո.
 ռին.
 ձրագունք վառեալ լուսով իլի.
 մի.
 ոք կուսանաց դասք երա
 տին.
 արժան եղեալք առադաս
 կին.
 և անթառամ ոք պըսա
 ըով.
 ԱՌԵՂԲԱՐԵԽՈՍ ԵՐՈՒՔ սի.
 առ տէրյիսուս աղերսե
 լով.
 իփործանաց զմեղ փըրկե
 լով.
 յանշէջ հըրոյն ազատե
 լին.
 Յանեղ լուսոյ ածայ
 լին.
 լուսոյ ստեղծեալք բանիւն նորին.
 զարդարեցայք հոգւոյ շնոր հին.
 դասք իննեակի զօրք երկնայ ին.
 Եախախնամել զմեղ փութաս ջիք.
 և յօդնութիւ առ մեղհա
 սիք.
 որյաստուծոյ հրաման ա
 սիք.
 ով ճըմարիտ մեր սիրե
 լիք.
 Ը ընորհատու ազգի մարդ կան.
 առ մերյիսուս անքննա կան.
 ըզմեղ պահեա միշտ անսա սան.
 աստի մինչյօր քո դալըս տեան:

Աղորմութիւն մեղ պարգե եա.
 զիիւանդ հոգիս մեր բլժը կեա.
 իբանսարկուէն ըզմեղ փըր կեա.
 և իշարեաց անփորձ պա յեա.
 Չար իշխանքըն խաճա ըին.
 որք ընդ ծառայս քո մարտըն չին.
 քո նըշանաւ սըրբոյ խա չին.
 աներեսոյթ կործանես ցին:
 Պարգեի քարեաց մարդ կան.
 ամենառատ յամենե սեան.
 պատրաստեցո՛ մեղ անխա գան.
 զպէտըս հոգւոյ և մարմնա կան.
 Գուր ըընորհեա ինձ արտաս հաց.
 զի լըմացից զգործըս չա ըեաց.
 արժան եղեց քոց հարսա նեաց.
 ընդ իմաստուն ոք կուսա նաց:
 Առահ բարի բմար յի սուս.
 և հաց կենաց սովեալ հո գոյս.
 առաջնորդեա մոլորե լոյս.
 և կերակրեա զմիտա ընդ մարմնոյս:
 Ալըբեա զոդիս յաղտոյ մե զաց. իւն

՚իզանազան չար փորձա
 տուր ինձ գընալ ըստ քո կա նաց.
 զի արժանի եղէց փա ուաց:
 Ա երաւորեաց զիս թըշնա մին.
 այն որ չկամի զկեանս մարդկային.
 զիս բըժըշկեա տր երկնայ ին.
 լուսաւորեա լուսով քոյ ին:
 Տըրտմեալ հոգւոյս լեր ըսկո փիչ
 ցաւած մարմնոյս լեր դարսա նիչ.
 մոլոր մտացըս լեր ուղ զիչ
 ամենառատ բարեաց տը հիչ:
 Բամից սըրբոց աղաչա նաց.
 իննեակ դասուց հրեղեն զօ րաց.
 առաքելոց քոց սիրո շաց.
 մարդարեից տեսանո լաց:
 Յանկալի՛ հոյրապե տաց.
 ևերջանիկ վարդապե սաց.
 արիւնաներկ մարտիրո րաց.
 ևդերագոյն ծըդնաւո նաց.
 Դիւսապըսակ նբ կուսա ուաց.
 որք փեսայիդ սպասեն փա ևաց.

ևամենայն մաքուր ան ձանց.
 Գետեղաց քոյին կա մաց:
 Փրկեա զհոգիս ՚իտանջա նաց.
 զազրատեսիլյանքուն որ դանց.
 լըսել տուր զձայն քո աւե տեաց.
 շոր խոստացար քոյց սիրո զաց:
 ՚բեզհօրդ փառք միշտ առքեմք.
 շորդիդ ընդ հօրդ դաւա նեմք.
 ըզհոգիդ նբ բարեբա նեմք.
 Երրորդութենդ երկըրպա գեմք:
 Ամեն:

﴿ Ընդդուկարան լ լուսաց:

Յ ամենակարող գթու
 թե և ողորմութեն գո
 հութի օրհնութի և փա
 ռաբանութի մատուցա
 նեմք անլուելի ձայնիւ
 գոհանալով զնմանէ, որ ետ մեզ
 մըսցեալ նըւաստիցս, կար և կա
 րողութի շոյս զածառաք և զանու
 շահու տետրակս աղօթից զօդտա

ՄՄ Հայագիտական գրադարան

MAL044783